

KIELI KESKUS TELUA

6/1995

Language Centre News

Kolumninvaltaajat	1
Elvistelyä latinaksi - doctor Ammond laulaa jälleen	3
Suomi ja Venäjä - kaksi kieltä, kaksi kulttuuria	8
Multimedia-Workshop im IIK	11
Germanistische Tagung in Lammi	14
IATEFL 29th international annual conference	17
KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY	
Oppiminen ja koulutus	19
TIEDOTUKSIA - INFORMATION	21
Väitöksiä	51

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

Julkaisija:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä
Telefax 941-603 521

Vastaava toimittaja:

Hannele Dufva; puh. 941-603 535, e-mail: dufva@jyu.fi

Ilmoitukset, kirja-arviot, kongressikalenteri:

Helena Valtanen; puh. 941-603 542, e-mail: valtanen@jyu.fi

Toimituskunta:

Ari Huhta; puh. 941-603 539, e-mail: huhta@jylk.jyu.fi
Sirkka Laihiala-Kankainen; puh. 941-603 541, e-mail: laihiala@jyu.fi
Minna-Riitta Luukka; puh. 941-603 529, e-mail: luukka@jyu.fi
Minna Suni; puh. 941-603 538, e-mail: msu@jyu.fi
Sabine Ylönen; puh. 941-603 534, e-mail: saby1@jylk.jyu.fi, saby1@tukki.jyu.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuodessa
Tilaushinnat 1995:
Vuosikerta 100 mk
Ulkomaat 150 mk

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 1500 mk
1/2 s. 500 mk
Materiaalin tulee olla toimittuksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

KOLUMNINVALTAAJAT

Kesä keikkuen menevi

No nyt se on täytetty - kalenteri nimittäin. Maaliskuussa näytti jo uhkaavasti siltä, että jokunen kesäpäivä jäisi ohjelmoimatta. Ei nykyaikana ole tieteentekijän varaa jäädä laakereilleen lekottelemaan ja lomailemaan. Tehokkuuspisteitä on hankittava ja esitelmiä pidettävä. Vähintään kaksi viikkoa on ulkomailla oltava, jotta sitä edes kansainvälistymisenä pidettäisiin.

Laskimme, että laitoksen on kannattavampaa maksaa meille viidentoista päivän reissu ja kerätä kannusterahat kuin nitkuilla ja kustantaa meidät vain konfferenssipäiviksi maailmalle. Myös lentoyhtiöt näyttävät olevan samaa mieltä. Näin meitä korkeimmat voimat ohjailevat.

Olemme viimeinkin myös oivaltaneet, miten tämä rengasmatkailu on ylipäänsä mahdollista. Vastaus on: yhteistyössä ja oikaisten. Ennen nimittäin yritimme niska limassa kumpikin tahollamme aina keksiä jotain uutta sanottavaa joka kissanristiäisiin. Olemme viisastuneet. Teimme nimittäin tilastollista analyysia viime vuosien ohjelmista ja huomasimme, ettei se ole tarpeellista. Samasta tutkimuksesta voi vääntää tuhat ja yksi tarinaa. Ja jos oikein kiirus pakkaa, kyllä sitä voi ihan samankin tarinan uusintaesittää esimerkiksi Singaporessa ja Tukholmassa. Uhkapeliähän se on, mutta joskus kannattaa ottaa riskejä. Ja voihan sitä ainakin otsikon muuttaa ja ehkä abstraktinkin.

Myös kielen vaihtaminen on kätevää. Ette arvaa, miten erilaiselta juttu kalskahtaa suomeksi, englanniksi, saksaksi, ruotsiksi, ranskaksi ja venäjäksi. Suurempi vaikeus onkin löytää seminaareja, joissa tieteen "kuolleita kieliä" saa vielä käyttää. Mutta ainahan sitä voi tuppautua vierailulle johonkin pikkuyliopistoon ja pitää siellä luennon. Muutamissa maailman yliopistoissa kun vielä opetetaan äidinkielelläkin.

Toimimme seuraavasti. Syyskuussa aloitamme seuraavan kesäsesongin suunnittelun. Valitsemme kauden aiheen. Tänä vuonna se on "Temporaalisten suhteiden ilmaukset keskustelussa". Kannattaa valita sellainen aihe, jota voi lähestyä - ainakin noin pintapuolisesti - mahdollisimman monesta näkökulmasta. Olemme joskus myös arponeet aiheen. Lapuille vaan trendikkäitä sanoja ja siitä se. Yhden vuoden kiertelimme maailmaa puhumassa aiheesta "Dialogi ja dialogismi virtuaalitodellisuuden kuvastimessa". Kävimme sillä psykologien, lingvistien, tekoälytutkijoiden, filosofien, kasvatustieteilijöiden ja tietokonefriikkien seminaareissa. Saldo: kaksitoista pistettä matkustelusta, kuusi esitelmöinnistä ja neljä artikkeleista. Ei hassumpaa.

Kesäkuinen temporaalisuhde-ekskursiomme alkaa Montrealista, jossa fennougristit tapaavat. Heti sen jälkeen suuntaamme Milwaukeeen käännöstieteen symppariin. Analysoimme nimittäin Tuntemattoman sotilaan neljän eri käännöksen yhden dialogin kaikki temporaalisuhteet. Siitä viikon päästä on Grazissa kasvatustieteellinen multimedia ja hypermedia -konferenssi. Siellä esitelmöimme aiheesta "Miten uudet opetusmenetelmät muokkaavat aikakäsitystämme". Tämä vaati vähän alkuperäisen tutkimuksen ronskia runnontaa, mutta kyllä se siitä. Kuukauden lopettaa 5th International Workshop on Time, Space and Movement, joka pidetään Gasconyssa. Heinäkuussa käväisemme sitten mm. Armidalessa Forensic-tapaamisessa puhumassa oikeussalikeskustelujen aikaviittauksista ja Albuquerqueassa niiden kognitiivisista ulottuvuuksista. Kiirettä pitää, maine kasvaa (ja kunnia menee?) mutta pisteet karttavat.

Laukut pakattuina ja kalvot kassissa
Dumsky & Lukoff

HAUSKAA KESÄLOMAA!
Tapaamme syyskuussa!

HAVE A NICE SUMMER!
The next issue of the Language Centre News
will come out in September.

SCHÖNE UND ERHOLSAME SOMMERFERIEN!
Die nächste Nummer der Kielikeskustelua
erscheint im September.

ELVISTELYÄ LATINAKSI - DOCTOR AMMONDT LAULAA JÄLLEEN

Hannele Dufva

Korkeakoulujen kielikeskus, Jyväskylän yliopisto

Jukka Ammondt, Jyväskylän yliopiston kirjallisuuden laitoksen dosentti, elää huomattavan kiireisiä aikoja. Kun haastatellen häntä, ovat akateemisen lukukauden kiireet jo hellittämässä, eikä opiskelijoita näy kovinkaan paljon hänen vastaanotollaan. Kuitenkin dosentti Ammondilla - alias artisti **Doctor Ammondilla** - on muita rautoja tulossa. Vaikka Jukka Ammond onkin jo kokenut levytähti ja tangotulkinnollaan mainetta niittänyt esiintyjä, vastikään ilmestynyt latinankielinen Elvis-levytys *The Legend Lives in Latin* räjäytti pankin ja sai sekä latinistit että Elvis-fanit innostumaan. Miten syntyi tämä mainio yhdistelmä, jossa kirjallisuudentutkija laulaa latinaksi rockin melodisia klassikoita?

Niskavuorelta se alkoi

Jukka Ammondilla on takanaan pitkä ura kirjallisuudentutkijana. -Niin, olen väitellyt vuonna 1980 Hella **Wuolijoen** tuotannosta, kertoo Ammond. Aiheenani olivat nämä suositut maaseutunäytelmät - Juhani Tervapään nimellä kirjoitettu *Niskavuori*-sarja. Väitökseni jälkeen työskentelin vuoden Oulun yliopistossa professuuria hoitamassa. Jyväskylän yliopiston kirjallisuuden laitoksella toimin yliassistenttina ja olen hoitanut myös useaan otteeseen apulaisprofessuuria. Nykyisin olen myös laitoksen dosentti.

-Oman tutkimustyön edistäminen opetus-työn ohella on tietysti ollut työlästä. Olenkin huolestunut nykyisestä tulosvas-

tuajattelusta, joka näyttää puristavan meidän jo valitettavan vähäisestä henkilökunnastamme mehut tykkänään pois. Tuo tieteelliselle työlle tyypillinen ja ajatuksia synnyttävä "luova joutilaisuus", jota Jyväskylän yliopiston entinen rehtori Martti **Takala** kerran 1980-luvulla yliopiston avajaisissa kaipasi, tuntuu nyt olevan aivan epämuodikasta.

Kiitosta Vatikaania myöden

Ajatuksia ja ideoita ei Jukka Ammondilta näytä puuttuvan, vaikka hänellä lieneekin yhä vähemmän aikaa joutilaisuuteen: esiintyvän taiteilijan ura kun vie yhä enemmän hänen aikaansa. -Tahti on kyllä ollut kiihtyvää, kertoo Jukka. -Ensimmäisen latinankielisen levytykseni tein suomalaisista tangoista, ja kyllä sekin jo herätti huomiota. Saimme mm. työstämme tunnustukseksi mitalin itse paavilta. Mutta vasta tämän Elvis-levyn jälkeen alkoi sitten varsinainen julkisuusrumba. Sen jälkeen kun uutistoimisto AP levitti maailmalle uutisen latinankielisestä Elvis-levytyksestä, ei Jukalla ole ollut hetkenkään rauhaa.

Tango kiertää maailmaa

Kuin varmemmaksi vakuudeksi juuri tässä vaiheessa puhelin pirahtaa, ja Jukkaa pyydetään esiintymään. Vastattuaan ystävällisesti tiedustelijalle, Jukka kertoo, että Elvistä on laulettu latinaksi todella maailmanlaajuisesti. Levyä on soitettu eri maiden radioissa, ja Jukka on itse laulanut

sekä puhelimitse että radioyhteyksien kautta. Kiinnostusta on löytynyt niin USA:n radiokanavilta kuin BBC:stäkin. Niinkin kaukaisissa paikoissa kuin Uudessa Seelannissa, Etelä-Afrikassa ja Mosambikissa on levy löydetty. Itse Jukka Ammond on käynyt esiintymässä sekä Elviksen synnyinsijoilla Memphisissä että tangon eteläisellä kotiseudulla Argentiinassa.

It's now or never - Nunc hic aut numquam

Mikä mahtaa olla sitten juuri tämän Elvislevyn villitsevä voima? Jukka olettaa sen olevan juuri latinan kielen. Latinaksihan on toki laulettu ennenkin. Hittilistoiltakin latinaa löytyy - lauletaanhan sitä esimerkiksi viime vuoden yllätyssuosikeiksi nousseissa gregoriaanisissa lauluissa. Myös jazzia on laulettu latinaksi - Horatiuksen tekstein. Mutta silloin kun latina yhdistetään yhteen kevyen musiikin legendaarisimmista hahmoista, eli Elvikseen, niin ilmeisesti alkaa tapahtua...

Ciceron kieli taipuu riimiinkin

Useat Doctor Ammondin levyä kommentoineet ovat kuulemma kiittäneet juuri sitä, miten hyvin latina taipuu laulettavaksi. Jukka puolestaan kiittää tästä **Teivas Oksalaa**, joka on tehnyt Elviksen hitteihin mainiosti istuvan ja luontevan lyriikan. Ammond pitää erityisesti loppusointuja hyvin tärkeänä ja kehuu Teivas Oksalaa, joka on onnistunut välttämään sovinnasta riimittelyä ja saanut aikaiseksi jouhevaa ja elävää kieltä.

Jukka kertoo itse lukeneensa latinaa koulussa, mutta toteaa sen olleen jäykkää ja jähmettynyttä kielenopiskelua. Silloin päätti irrationaalisia lauseita ja tekstejä tyyliin *Sicilia est insula*, eikä

uneksittukaan siitä, että opeteltaisiin sanomaan latinaksi *Hyvää päivää* tai *Mitä kuuluu?*

Tunteita vieraalla kielellä?

Kysyin Jukka Ammondilta, oliko hänestä vaikeaa löytää oikea tulkinta lauluun. Onhan latina kuitenkin hänelle vieras kieli ja - ainakin jossain mielessä - kuollut kieli. Jukasta tulkinnan löytyminen ei kuitenkaan tunnu vaikealta. Omakohtaisuutta lisäävät esimerkiksi muista kielistä tutut ainekset, usealle Euroopan kielelle yhteiset kulttuurisanat. Jukka kuvaileekin olevansa kielen alkukehdossa, jossain syvällä kielen sisällä, kun hän laulaa latinaksi. -Se on hieno kokemus, sanoo hän.

Latinan fonetiikan peruskurssi?

Jukka ei ole myöskään kokenut latinan ääntämistä vaikeaksi, ja onkin saanut klassisesta ääntämisestään kehuja maailmallakin. Teivas Oksalan kanssa on käyty lävitse myös ääntämisasiota. Ammond huomauttaa ääntämyksessä vallitsevista koulukuntaeroista ja väittää, että suomalaiset monen mielestä päihittävät esimerkiksi englantilaiset ja saksalaiset. Italialaisilla ja suomalaisilla Jukka katsoo olevan paljon yhteisiä piirteitä latinan taidoissa.

Tutkimusta tangon tahtiin

Miten Jukka Ammond sitten pystyy yhdistämään kaksi rooliaan tutkijana ja taiteilijana? Jukka kertoo solmineensa juuri yhteistyösopimuksen Buenos Airesissa sijaitsevan maineikkaan jesuiittayliopiston *Universidad del Salvador* kanssa. Tarkoituksena on tutkia tangolyriikkaa. Tällä tavoin Ammond pystyy yhdistämään tutkimusintressejään kuitenkin vielä rakkaaksi harrastukseksi määritle-

määnsä esiintymiseen. Samaan hengenve-
toon Jukka harmittelee raskasta verotusta,
jonka toteaa pitävän hänet realistina
maallisen mammonan suhteen. Hän laskes-
kelee olevansa enemmän plussan puolella
henkisessä mielessä, koska on saanut
matkustaa ja avartaa maailmankuvaansa.
Esiintyessä koettu luova ilo on hänelle
tärkeämpää.

Kaiho, melankolia, blues...

Yhtymäkohtia tutkimuksen ja taiteen välillä
löytyy myös Ammondin ohjelmistovalin-
noista. Miksi juuri tango? Miksi Elvis?
Jukkaa kiinnostaa - niin tutkijana kuin
esittäjänäkin - kaiho. Suomalainen perus-
kaiho antaa Jukan mukaan leimansa koko
lyriikallemme. Sama kaipuu esiintyy
intensiivisena tangolyriikassa ja kuinka
ollakaan - on myös lempeänä pohjavireenä
Elviksen melodisimmissa kappaleissa.

Lyhyt on kesän ihana aika...

Myös sidonnaisuus luontoon ja sen kierto-
kulkuun on Jukka Ammondin mukaan
tyypillistä suomalaiselle, Suomen kirjalli-
suudelle ja suomalaiselle tangolyriikalle.
-Suomalaisen elämä on yhtä odotusta,
kuvailee Jukka. -Ensin odotamme kevättä,
sitten koemme kesän lyhyen hurman ja
aivan liian pian on jo syksy, jonka tuuli
soittelee puiden punaisissa lehdissä...
Odotuksen ja kaipuun kuvat ovat selkeinä
suomalaisen tangon sanavalinnoissa.

Suomalainen tanssilava, Argentiinan "pusta" ja Memphis, Tennessee

Tuttua tummaa kaipuun juonnetta Jukka
sanoo siis löytäneensä niin Memphistä
kuin Argentiinastakin. Suomalainessa
tangossa tosin hengittää maalaisidylli ja
argentiinalainen tango on urbaani, Buenos

Airesissa syntynyt ilmiö. Mutta myös tässä
miljoonakaupungin monien kulttuurien
kirjossa elää kaipuu ja koti-ikävä. Ihmiset
etsivät juuriaan ja muistojaan ja pukevut
kaipuunsa sanoiksi lauluissaan. Samoin
Elviksen musiikissa pinnan alla vaikuttaa
Amerikan Etelän oma kaiho: mustan
väestön tummasävyinen *rhythm and blues*.

Jukka muistuttaa kuitenkin, että tango ei
ole pelkkää kaihoa. Siihen sisältyy myös
elämänläheinen eroottinen puolensa, joka
on perustoiltaan sama Argentiinan pampak-
sella ja suomalaisella tanssilavalla.

Outona lintuna yliopistoyhteisössä?

Millaiseksi kirjallisuuden dosentin ja
artistin kaksoisroolia vetävä Jukka kokee
asemansa yliopistoyhteisössä? Hyväksy-
täänkö akateemisten rajojen rikkojaa?
Jukka toteaa hymyillen, että viime aikoina
huomio on ollut pelkästään myönteistä.
Kun kansainvälisyys on nostettu myös
yliopistoissa tavoitteeksi, on maailmanlaa-
juinen huomio tervetullutta. Huvittuneen
oloisena dosentti kuitenkin toteaa, että
ymmärtämystä ei alkuun aina tuntunut
riittävän ja negatiivisiakin asenteita oli
havaittavissa.

Tutkimusta ja luomista

Onko dosentti Ammondit syntymäkapinal-
linen? -Aina kai olen ollut sellainen, etten
pysty jättäytymään puhtaasti akateemiseen
puoleen, miettii Ammondit. -Olen yrittänyt
viedä tutkimustani aina jotenkin vielä
eteenpäin - joko popularisoimalla tai sitten
valitsemalla luovan ja esittävän roolin.
Puhtaasti akateeminen näkökulma ei tunnu
ihan riittävältä. Jokin tällainen luova
aspekti ikäänkuin vaatii sitten vielä toteu-
tusta, hän pohtii. -Kun en malttanut jättää
Hella Wuolijokea pelkästään akateemisen

kirjallisuudentutkimuksen kohteeksi, kirjoitin aiheesta sitten vielä näytelmän.

Jukalle ympäröivä maailma siis näyttäytyy kenttänä joka on täynnään mielenkiintoista tulkintaa odottavaa materiaalia. On olemassa monia vaihtoehtoisia tapoja lähestyä tiettyä kohdetta. Yksi tapa on akateeminen, mutta se ei ole ainoa, eikä välttämättä esimerkiksi suurelle yleisölle kovin läheinen. Merkityksiä avautuu myös muuta tietä.

Uudenlaista akateemisuutta

Ehkä levylaulajadosentti luo tässä samalla uudenlaista näkemystä sille, miten "akateeminen" voidaan käsittää? Ammond toteaa puhuvansa vain humanistina, jolle ehkä luonnostaankin aukeaa jo enemmän vaihtoehtoja. Ammond pitää kuitenkin hyvänä kaikenlaista uusien tapojen etsintää: nykyisinhän esimerkiksi filosofiaa tarjotaan kaunokirjallisuuden muodossa. Ilmassa on uusia ajatuksia ja se on Jukasta hyvin rohkaisevaa.

Elämyksien maailmassa

Itse Jukka Ammond korostaa elämyksellisyyttä. Taide ja kirjallisuus ovat välineitä, joiden avulla ihminen avaa itselleen uusia elämys- ja kokemusmahdollisuuksia. Ihmisen ei vain pidä jähmettää itseään passiiviseksi vastaanottajaksi: omaa arvomaailmansa voi monipuolistaa taiteen kautta. Samalla kyky tehdä valintoja kasvaa, ja pystymme ennaltaehkäisemään nykyihmistä uhkaavaa arvoinvaliditeettiä.

Rajat rikki elvistellen

Elviksen latinalaistuksenkin voi kokea monella tapaa. Jukka Ammond haluaa nähdä sen lystikkäänä tapana rikkoa rajoja.

Yhdistyyhän tuotoksessa vanha uuteen, klassinen sivistys aluksi rahvaanomaisena pidettyyn rockin idoliin ja kuollut kieli elävään musiikkiin. Jukasta yhdistelmässä on vapautuneisuutta, jota hän kertoo havainneensa erityisesti amerikkalaisissa, ja josta hän kertoo kovasti pitävänsä. –Amerikkalaisilla on kykyä olla huvittuneita asioista, tietynlaista irrottelen taitoa, iloista lapsenomaisuuttakin. Samaa iloa ja vapautuneisuutta haluaisi Jukka Ammond tuoda lisää suomalaiseen kulttuuriin.

Yhteinen sävel -yhteinen kieli

Jukka haluaa korostaa myös latinan käyttöä eräänä tapana löytää yhteinen kieli. Maailma on huolestuttavan vakava paikka. Eräs yhdistävä tekijä voisi olla yhteinen kieli. Musiikki voi toimia universaalina kielenä. Miksei myös latina ei-kenenkään-kielenä voisi olla kaikkien kieli?

Tangotähden tähtihetki

Viime aikojen suurin hetki Jukka Ammondille oli esiintyminen Buenos Airesin *Casa del Tango* -nimisessä harrastuskeskuksessa. Jukka kertoo, että upea yleisö oli sydämestään mukana ja tuntui ymmärtävän paitsi latinaa myös suomea! Kun yleisöön syntyy tuollainen vuorovaikutussuhde, on laulaminen hunajaa. Ja kun esityksen jälkeen paikan isäntä **Oswaldo Pugliese** tuli kiittämään Jukkaa, oli tunnelma täydellinen. Yhdeksänkymppinen Pugliese on argentiinalaisen tangon suuri legenda, kunnostautunut niin säveltäjänä kuin esittäjänäkin.

Mutta tähtihetkiin kuuluvat myös ne lauantai-illat kotona maalla, jolloin puhelin ei soi, ja Jukka saa kaikessa hiljaisuudessa tarkkailla kevään tuloa. Suomalainen maisema, jota tangolyriikkakin kuvineen

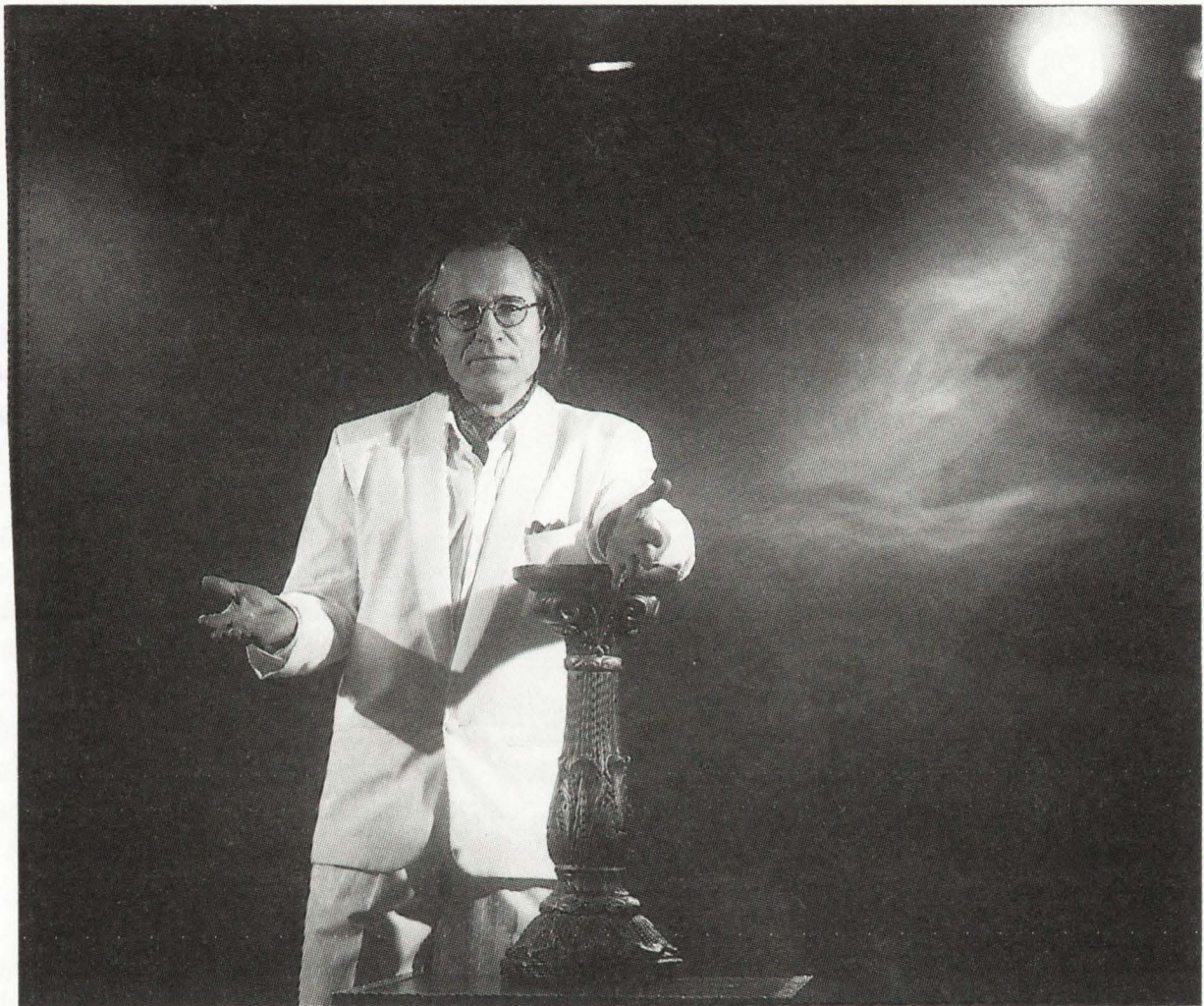

yrittää vangita, on silloin välittömästi läsnä kaikkine vivahteineen.

Hiljaisuutta hälinän keskellä

Entäpä tulevaisuuden suunnitelmat? Samanlaista kiireen ja hiljaisuuden kombinaatiota lienee luvassa. Uusi levy on

odotettavissa, ja tietnee matkustamista, mutta vastapainoksi Jukka toivoo löytävänsä aikaa käydä hänelle rakkaassa Lapissa. Pohjoisen atmosfääri pitää henkisesti vireänä: tunturin tuoksu ja puron solina on dosentti Ammondille voimavara, josta löytyy aineksia sekä tutkimukseen että tulkintaan.

SUOMI JA VENÄJÄ - KAKSI KIELTÄ, KAKSI KULTTUURIA

Sirkka Laihiala-Kankainen
Korkeakoulujen kielikeskus

Joukkotiedotusvälineiden luoma kuva itäisestä naapuristamme ei juuri rohkaise suomalaisia matkustamaan ja tutustumaan ennakkoluulottomasti Venäjän nykytodellisuuteen. Negatiiviseen uutisointiin lienee monia syitä. Rasisiteena ovat paitsi vanhat historialliset ja poliittiset tekijät, myös nykyisen tilanteen epävakaisuus. Tuntematon on aina vähän pelottavaa - varsinkin kieltä ja kulttuuria taitamattomalle.

Tottuneelle idänmatkaajalle, jonka ohjelmaan eivät välttämättä kuulu pelikasinot ja yökerhot, Venäjä näyttäytyy toisenlaisessa valossa. Toki on tunnustettava aineellisten resurssien vähäisyys, taloudellisen toiminnan epävakaisuus ja sosiaalinen turvattomuus - ongelmat, jotka pienemmässä mittakaavassa kuuluvat myös monen suomalaisen arkitodellisuuteen. Tästä huolimatta ilmapiirissä aistii yllättävän paljon yrittämisen tahtoa, henkistä aktiivisuutta, vieraanvaraisuutta ja kodikkuutta arkipäivässä.

Onko Venäjä -tietoutemme ajan tasalla?

Pietari on avoinna Eurooppaan. Uusia yhteistyömuotoja kehitellään aktiivisesti moniin maihin. Pietarista katsoen Suomi ei näytä olevan mitenkään erityisasemassa, vaikka meillä usein niin halutaankin ajatella. Pikemminkin tuntuu siltä, että monet muut maat ovat yhteistyön kehittämisessä meitä huomattavasti edellä. Suomessa on vasta viime vuosina havahduttu huomaamaan, ettei 'vanhalla' Venäjä -tietoudellamme enää nykytilanteessa olekaan kovin suurta merkitystä.

Venäjän yhteiskunnallinen muutos ja samanaikaisesti tapahtunut Euroopan yhdentymiskehitys ovat lisänneet tarvetta tehostaa Venäjän tuntemustamme ja osaamistamme.

Sekä Suomen Akatemia että opetusministeriö ovat korostaneet yhteistyön merkitystä mm. opetuksen ja tutkimuksen alueella. Suomen Akatemian Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimusohjelma valmistui viime keväänä ja jo seuraavana syksynä jaettiin ensimmäiset apurahat yhteisiin tutkimushankkeisiin. Venäjää koskevan opetuksen ja tutkimuksen tavoitteita on pohdittu myös opetusministeriön asettamassa ohjausryhmässä, jonka mietintö valmistui tämän vuoden alussa. Mietinnössä todetaan venäjän kielen aseman heikentyminen koulutusjärjestelmämme kaikilla tasoilla. Ohjausryhmän mukaan kehittämistoimenpiteet tulee suunnata ensisijaisesti venäjän opetuksen kiinnostavuuden lisäämiseen ja opetuksen tehostamiseen.

Tutkimusyhteistyötä kartoittamassa

Korkeakoulujen kielikeskus on vastannut Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen haasteisiin kartoittamalla yhteistyön mahdollisuuksia kielenopetuksen ja -oppimisen alueella. Näissä merkeissä sain tilaisuuden vieraillla Pietarissa kahteen otteeseen keuhukauden aikana. Ensimmäisen matkan tarkoituksena oli kontaktien luominen ja 'uuteen' venäläiseen tutkimuskulttuuriin tutustuminen. Korkeakoulujen kielikeskuksen yhteistyöhankkeet ovat aikaisemmin suuntautuneet pääasiassa oppimateriaalien laatimiseen, tällä kertaa tavoitteena oli tutkimusyhteistyön kehittäminen.

Niille, jotka suunnittelevat opintomatkaa Pietariin on nykyisin monenlaisia mahdollisuuksia. Ensimmäinen matkani järjestyi Venäjän tiedeakatemia Pietarin tiedekeskuksen kautta. Tiedekeskus varasi majoituksen Pietarin kaupunginhotelliin (54 \$/vrk) ja järjesti tapaamiset toivomusteni mukaan. Tutustumiskohteisiin kuului sekä Pietarin

yliopiston että Herzenin pedagogisen yliopiston laitoksia. Kiinnostukseni kohteena oli ennen kaikkea venäjän ja suomen kielen opetus.

Ulkomaalaisopetuksen uudet haasteet

Venäjän opetus ulkomaalaisille on keskittynyt Pietarin yliopiston yhteydessä toimivaan *Venäjän kielen ja kulttuurin keskukseseen*. Keskuksella on useampia toimipisteitä eri puolilla kaupunkia, pääpaikkana varsin edustavat tilat aivan Smolnan vieressä. Keskustelin laitoksen toiminnasta dosentti **Nina Lejberovan kanssa**, joka vastaa akateemisten ohjelmien toimeenpanosta.

Venäjän kielen ja kulttuurin keskus järjestää erilaisia kursseja tarpeen mukaan, kestoltaan kahdesta viikosta kymmeneen kuukauteen. Kielikurssien lisäksi ohjelmaan sisältyy seminaareja Venäjän taiteesta, kulttuurista, taloudellisesta ja sosiaalisesta kehityksestä jne. Myös erityisalojen kielikursseja ja yksityisopetusta on helposti saatavilla. Matkan aikana kävin tieteellisen kirjoittamisen 'pikakurssin' (14 t à 7,5 \$), joka kattoi tieteellisen tekstin eri lajit: teoksen esittely, teesisuunnitelma, teesit, referaatti, tieteellinen artikkeli, tieteellinen lausunto, jotka kuuluvat yleensä jatko-opiskelijoiden opetusohjelmaan.

Kielenopetuksen teoriassa ja metodiikassa ei ole tapahtunut suuriakaan muutoksia sitten 70-luvun, jolloin intensiiviopetuksen metodeja alettiin soveltaa aikuisten kielenopetukseen. Opetuksen kohderyhmät ja painopisteet sen sijaan ovat muuttuneet. Keski- ja Itä-Euroopasta sekä kehitysmaista tulleiden suurten opiskelijajoukkojen sijaan ulkomaalaisopiskelijat ovat nyt pääasiassa läntisen Euroopan maista ja Yhdysvalloista. Samalla opetus on muuttunut kokonaan maksulliseksi ja suosiota ovat saaneet erityisesti liike-elämään valmistavat kielikurssit. Opettajien kannalta ulkomaalaisten kielenopetuksen suurimmat ongelmat liittyvätkin vähentyneisiin työtilaisuuksiin, uusien kohderyhmien

löytämiseen ja uudentyyppisten oppimateriaalien laatimiseen.

Suomen kielen opetus kasvamassa

Suomen kielen opetukseen tutustuin sekä Pietarin yliopiston suomalais-ugrilaisen filologian laitoksella että Herzenin pedagogisessa yliopistossa. Lisäksi kävin seuraamassa käytännön opetusta koulussa N:o 204. Pietarissa toimii tällä hetkellä viisi koulua, joissa opetetaan suomen kieltä. Kiinnostuksen lisääntyessä pätevien opettajien tarve kasvaa.

Suomalais-ugrilaisen filologian laitoksella työskentelee neljä suomen kielen opettajaa, joista yksi on vieraileva suomalainen lehtori. Tunnelma laitoksella oli hyvin lämmin ja kodikas. Laitoksen toiminnasta kertoivat professori **Zinaida Dubrovina** ja lehtori **Svetlana Zagorina**. Suomen kielen opiskelijoita on kymmenkunta jokaisella vuosikurssilla. Ylempien kurssien opiskelijat toimivat opiskelun ohessa usein tulkkeina ja kääntäjinä ja vastavalmistuneet pääsevät helposti liike-elämän palvelukseen. Laitoksella onkin pulaa jatko-opiskelijoista, jotka veisivät tutkimusta eteenpäin. Suurimpana ongelmana on kuitenkin tarkoituksenmukaisten oppimateriaalien puute ja suhteellisen vähäiset kontaktit Suomeen. Tässä suhteessa odottaisi nimenomaan suomalaisilta suurempaa aktiivisuutta ja yhteistyöhalua.

Paitsi 'isossa' yliopistossa suomen kieltä voi opiskella myös *Herzenin pedagogisessa yliopistossa*. Muutama vuosi sitten yliopistoksi muuttunut instituutti on Venäjän suurin kasvatustieteellinen korkeakoulu, jossa on 18 tiedekuntaa. Valtaosa 15 000 opiskelijasta valmistuu opetusalan tehtäviin. Yliopistossa voi erikoistua mm. vieraisiin kieliin, venäläiseen filologiaan ja kulttuuriin sekä venäjään vieraana kielenä. Kolme vuotta sitten vieraiden kielten tiedekunnassa aloitettiin suomen kielen opettajien koulutus. Tuntiopettajana toimiva **Zoja Teslenko** kertoi, että suomen voi valita toiseksi vieraaksi kieleksi kolmannelta vuosikurssilta

lähtien. Ensimmäinen vieras kieli on useimilla englanti. Suomea opiskelevia on tällä hetkellä parikymmentä.

Tutustuminen *koulun N:o 204* arkipäivään oli riemastuttava kokemus. Erityisesti mieleen jäivät opettajanhuoneen välitön ilmapiiri ja lasten vilpitön kiinnostus suomen kieltä kohtaan. Aivan kaupungin keskustassa sijaitseva koulu toimii Pietarin kaupungin ja Herzenin pedagogisen yliopiston kokeilukouluna. Korkea ammattitaito ja pedagoginen osaaminen näkyvät myös käytännön koulutyössä. Kielenopetuksesta vastaa vararehtori **Olga Milovidova**, joka on hyvin perehtynyt uusimpiin opetusmenetelmiin ja osallistuu aktiivisesti koulunsa kehittämishankkeisiin. Parhailaan on suunnitteilla siirtyminen kurssimuotoiseen opetusohjelmaan ensi syksynä. Seuraavana vuonna on tarkoitus aloittaa luokaton lukio, joka perustuu hyvin pitkälti suomalaisen mallin mukaan rakennetulle ohjelmalle. Yhteistyö ystävyyskaupungin, Turun, kanssa on edistänyt merkittävästi näitä kehittämishankkeita.

Miksi opiskelen suomen kieltä?

Meitä suomalaisia tietysti kiinnostaa, ketkä suomea opiskelevat Pietarissa ja mitkä ovat heidän motiivinsa. Tästä syystä pyysimme koulun oppilaita (5.-7. luokka) kirjoittamaan lyhyen aineen aiheesta "Miksi opiskelen suomen kieltä?". Useimmat pitivät suomen kielen opiskelua tärkeänä myöhempien opintojen tai työhön sijoittumisen kannalta. Kielen opiskelua motivoi myös mahdollisuus matkustaa Suomeen ja ylläpitää koululaisvaihdon kautta syntyneitä ystävyyskontakteja. Keskimäärin kolmannes oppilaista lähes joka luokkatasolla oli joskus käynyt Suomessa, useimmiten Turussa, Helsingissä tai Lappeenrannassa.

Kielenopiskelun motiiveja kysyttiin myös Herzenin pedagogisen yliopiston opiskelijoilta. Heidän vastauksensa osoittavat, että kiinnostusta suomen kieleen on lisännyt ennen kaikkea Suomen ja Venäjän välisen

taloudellisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen kasvu. Monet suomen opiskelijat ovat lähöisin Pietarin ja Viipurin alueelta ja heidän tavoitteenaan on opettajan tai kääntäjän työ. Kielitaito merkitsee ennen kaikkea parempia työmahdollisuuksia tulevaisuudessa. Tämän lisäksi monet korostivat suomen kielen omaleimaisuutta ja itseisarvoa.

Kielenopetus ja -oppiminen yhteiseksi tutkimuskohteeksi

Jo ensimmäisen matkan aikana käytiin alustavia keskusteluja yhteistyöstä kielenopetuksen ja -oppimisen tutkimuksessa. Koska kielen ja kulttuurin tuntemus on maidemme välisten suhteiden - samalla myös todellisen tutkimusyhteistyön - kehittämisen edellytys, on tärkeää tutkia vieraan kielen oppimiseen vaikuttavia tekijöitä. Monet laitokset olivat periaatteessa kiinnostuneita yhteisistä tutkimushankkeista, mutta konkreettiseen yhteistyöhön päädyttiin ainoastaan Herzenin pedagogisen yliopiston kanssa. Seuraavan, Suomen Akatemian rahoittaman tutkijavierailun tarkoituksena olikin yhteisen tutkimusohjelman perusteiden pohtiminen. Alustavan tutkimussuunnitelman laatimiseen osallistuivat professori **Svetlana Raščetina** ja vararehtori **Olga Milovidova**.

Kielenopetuksen ongelmat meillä ja Pietarissa ovat jossain määrin erilaisia. Suomessa venäjän kielen opetuksen haasteet liittyvät pääosin motivointiin, opetuksen kiinnostavuuden lisäämiseen sekä toisaalta erityisalojen kielenopetuksen kehittämiseen. Pietarissa taas suomen opetuksen suurimpana ongelmana on pätevien opettajien ja tarkoituksenmukaisten oppimateriaalien puute. Molemmissa maissa opetuksen kehittäminen edellyttää monipuolista tutkimusta kielen oppimiseen vaikuttavista tekijöistä. Tutkimushankkeessa on lähdetty rinnakkaistutkimuksen ideasta, sillä se antaa mahdollisuuden vertailla suomalaisen venäjän kielen oppijan ja venäläisen suomen kielen oppijan

kokemuksia oppimisprosessista erilaisissa kieliympäristöissä.

Paitsi vieraana kielenä suomea opetetaan nykyisin yhä enemmän myös toisena kielenä. Venäjää äidinkielenään puhuvat muodostavat tällä hetkellä suurimman ryhmän Suomessa asuvien ulkomaalaisten joukossa. Pelkästään 1990-luvulla maahan on tullut lähes 10 000 inkeriläistä paluumuuttajaa. Tästä syystä tutkimushanketta on laajennettu myös suomen kielen opetukseen ja oppimiseen toisena kielenä. Tutkimusohjelma kokonaisuudessaan kattaa siten seuraavat alueet: 1) venäjä vieraana kielenä Suomessa, 2) suomi vieraana kielenä Pietarissa ja sen lähiympäristössä, 3) suomi toisena kielenä (kohderyhmänä venäjää äidinkielenään puhuvat).

Tutkimushankkeen laajuus ja aikataulu ovat vielä osittain avoinna. Tämän vuoden aikana kootaan taustatietoa ja aikaisempien tutkimusten tuloksia yksityiskohtaisen tutkimusohjelman (1996-98) laatimista varten. Samalla pyritään luomaan Suomeen valtakunnallista verkostoa alan tutkijoista ja jatko-opiskelijoista. Mikäli olet kiinnostunut tutkimushankkeesta, ota yhteyttä Korkeakoulujen kielikeskukseen: erikoistutkija Sirkka Laihiala-Kankainen (laihiala@tukki.jyu.fi) tai tutkija Sari Isoherranen (issaha@tukki.jyu.fi).

MULTIMEDIA-WORKSHOP IM IIK

AM 5. UND 6. MAI 1995

ODER: EIN FINNISCHER STUDENT ERLEBT BERLIN

Jyrki Pirkkalainen

Universitäten Jyväskylä und Bielefeld

Als Erasmusstudent der Universität Jyväskylä an der Universität Bielefeld hatte ich die Möglichkeit, vom 5. - 6. Mai 1995 an einem Multimedia-Workshop in Berlin teilnehmen zu können. Die vom IIK Berlin organisierte Veranstaltung war Auftakt einer Workshop-Reihe, weitere Workshops finden im Herbst 1995 in Berlin und Jena statt. Die erste Lehre erteilte mir am Freitag schon der Berliner Stadtverkehr, weshalb ich die Eröffnungsworte von Dr. Martin Hahn sowie die Vorstellungsrunde der insgesamt rund 10 Teilnehmer verpaßte. Eine halbe Stunde verspätet schlich ich mich in das moderne Multimedialabor, wo die Teilnehmer überraschenderweise an den Wänden saßen und nicht an den feinen PCs.

Den ersten Vortrag hielt **Dagmar Zimmer** aus der Europauniversität Frankfurt/Oder zur Arbeit mit e-mail/Datennetzen beim Sprachenlernen. Sie begann mit der Erläuterung von Grundlagen moderner Datenübertragung: Was ist Internet, was sind E-mail, Diskussionslisten, Gopher usw. Anschließend entstand eine eifrige Diskussion über die Zugangsmöglichkeiten zum Internet und die Netzwerkanbieter in Berlin sowie über die Kosten der Netzwerkbenutzung.

Was das eigentliche Sprachenlernen betrifft, ist vielleicht das *Internationale E-mail-Tandem-Netz* von größtem Interesse. Unter Tandem wird dasselbe verstanden, was im Sprachenzentrum der Universität Jyväskylä seit ein paar Jahren als "Each one teach

one" existiert: Studierende mit verschiedenen Muttersprachen arbeiten zusammen, um sich gegenseitig beim Sprachenlernen zu helfen. Das internationale E-mail-Tandem-Netz besteht aus zweisprachigen Teilnetzen mit Tandems und je einem Diskussionsforum für die Teilnehmer. Dazu gibt es eine zentrale Tandempartner-Vermittlung und eine Datenbank mit Hilfstexten und Lehrmaterialien. Die Anzahl der Teilnetze wächst ständig, aber für finnischsprachige Teilnehmer gibt es noch kein einziges. Wer aber zum Beispiel ein finnisch-deutsches Teilnetz gründen möchte, wende sich an Helmut Brammerts, den Koordinator des Netzes (brammerh@slf.ruhr-uni-bochum.de). Weitere Informationen über das internationale E-mail-Tandem-Netz gibt es auch im WWW (siehe <http://www.ruhr-uni-bochum.de/rub-slf/>).

Nach einer wohlverdienten Kaffeepause sprach **M. A. Robert Strebkowski** von der FU Berlin über verschiedene Multimedia-Autorenprogramme. Es gibt drei Ablaufarten dieser Programme: seitenorientiert (wie *HyperCard* und *Toolbook*), zeitachsenorientiert (*Director*) und programmablauforientiert (*Authorware Professional*). Jedes Autorensystem hat Vor- und Nachteile und verlangt ein Eindringen in seine spezielle Arbeitsweise. Anschließend demonstrierte Strebkowski, wie mit *Director* praktisch gearbeitet werden kann, indem er aus vorbereiteten Dateien (Graphik, Video- und Musikabschnitten) im Handumdrehen eine kleine Multimedia-Präsentation über Schweden baute. Die bunte Weise der Vorstellung war sehr beeindruckend, und ich konnte mich kaum gedulden, selbst etwas an der Maschine ausprobieren zu dürfen.

Als nächstes kamen die Gastgeber zu Wort. **Martin Hahn**, **Inge Tosch** und **Frank Felsmann** aus dem IIK Berlin stellten ihr Wirtschaftsdeutsch-Programm vor, das als erster Teil des EU-Multimedia-Projekts Wirtschaftsdeutsch, -englisch, -dänisch und -französisch fertiggestellt wurde. Das Multimedia-Programm besteht aus mehreren Stunden Videomaterial authentischer Kom-

munikationssituationen sowie einer ganzen Menge Übungen. Der Aspekt der unterschiedlichen Kommunikationskonventionen in verschiedenen Kulturen ist dabei von den Autoren vorzüglich berücksichtigt worden. Während und zwischen der Vorstellung des Programms berichteten die Autoren über die Ziele der jeweiligen Aufgaben und über die Entscheidungen, die sie beim Realisieren des Multimedia-Projektes treffen mußten. Einen Blick auf alle Möglichkeiten, die das Wirtschaftsdeutsch-Programm bietet, konnten wir längst nicht werfen.

Im Multimedialabor des IIK war reichlich Multimediasoftware vorhanden, und nach dem Ablaufplan des Workshops bestand am Abend noch die Möglichkeit, Programme am PC zu evaluieren. Trotz hektischem Tempo war der Nachmittag aber viel zu schnell verlaufen, und es hieß Feierabend machen, denn in den Räumen des IIK gab es ja keine Übernachtungsmöglichkeit ...

Am Samstagmorgen kannte ich mich schon dermaßen mit den S-, U- und Straßenbahnen aus, daß ich mich diesmal nur um eine Viertelstunde verspätete. Nach ein paar Tassen Kaffee ging es allmählich wieder los und Frank Felsmann stellte das Autorenprogramm *Authorware Professional* vor, mit dem das Wirtschaftsdeutsch-Programm gemacht wurde.

Der zweite Tag des Workshops war eigentlich ausschließlich Gruppenarbeit vorbehalten gewesen, mit der nun erst nach Felsmanns Präsentation begonnen werden konnte. Ziel der Gruppenarbeit war die Erstellung eines multimedialen Lernprogramms "Berliner leben - Berlin erleben", das in bunter Form Informationen über die deutsche Hauptstadt bieten sollte. Meine Gruppe beschäftigte sich mit der Berliner Kulturszene, aber aus Zeitmangel mußten wir uns auf eine knappe Vorstellung der Deutschen Theater beschränken. Aus demselben Grund machten die beiden Informatiker des IIK die eigentliche Arbeit am Computer nach Diktat der Gruppenmitglieder. Mir wurde klar, daß so ein Workshop

statt zwei Tagen mindestens eine Woche dauern müßte, um als Teilnehmer mit der praktischen Arbeit und mit der Software einigermaßen vertraut zu werden. Jedenfalls hatten wir die Möglichkeit, die verschiedenen Arbeitsschritte der Multimedia-Produktion von Tonaufnahmen und Einscannen von Bildern bis zur Programmierung "hautnah" zu erleben.

Die Vorträge und die Gruppenarbeit hatten bisher alle gestellten Zeitlimits überschritten, und ich mußte die abschließende Vorstellung der Ergebnisse der Gruppenarbeit ausfallen lassen, denn mich erwartete eine neunstündige Zugfahrt zurück nach Bielefeld. "Berlin erleben" konnte ich selbst an diesem Wochenende also nicht (abgesehen von Abenteuern im Verkehrsnetz). Der Verdienst des Workshops lag darin, daß er in kürzester Zeit den Impuls zum Einsatz von Multimedia und zur Erstellung eigener Programme brachte. In den Umgang mit

der Autorensoftware konnten sich die Teilnehmer zwar nicht einarbeiten, aber die Grundlagen dafür wurden jedenfalls geschaffen. Der Workshop war ein "was"-Crashkurs, weniger "wie" und kaum "warum". Das größte Problem beim Sprachenlernen und -lehren mit Multimedia besteht wohl darin, daß es bisher nur wenige brauchbare Programme auf dem Markt gibt und andererseits die Erstellung eigener Anwendungen unverhältnismäßig arbeitsaufwendig ist. Schulungen dieser Art sind auch in Finnland dringend nötig, es sollte jedoch wesentlich mehr Zeit für sie veranschlagt werden. Den Veranstaltern (die jahrelange Kooperationsbeziehungen mit dem Spracheninstitut der finnischen Hochschulen in Jyväskylä haben) und besonders Martin Hahn (Jena & Berlin) sowie Sabine Ylönen (Jyväskylä) möchte ich abschließend herzlich für die Möglichkeit danken, mir die Teilnahme an dem Workshop ermöglicht zu haben.

GERMANISTISCHE TAGUNG IN LAMMI

31.3. - 1.4.1995

Teija Laiho und Tiina Sorvali
 Universität Tampere

Am letzten sonnigen Märztag waren die Germanisten wieder in Scharen unterwegs. Sie kamen schon zum zweiten Mal zum Germanistentreffen, das diesmal von der Universität Tampere unter der Leitung von Professorin Marja-Leena Piitulainen veranstaltet wurde. An den zwei Tagen versammelten sich etwa 50 Teilnehmer aus Finnland und Deutschland in der Biologischen Forschungsstation der Universität Helsinki in Lammi.

Diesmal hatte die Tagung kein spezielles Thema, denn man wollte möglichst vielen Nachwuchsgermanisten eine Chance geben, ihre eigenen Forschungsthemen und sich selbst mittels Kurzreferaten vorzustellen. Diese Chance wurde auch gern wahrgenommen.

Nach der herzlichen Eröffnung der Tagung durch **Marja-Leena Piitulainen** (Universität Tampere) hielt **Norbert Richard Wolf** (Universität Würzburg) einen Vortrag über *Wortbildung und Text*. Mit Hilfe von Textbeispielen zeigte er, daß Texte Topoi enthalten, die Isotopieebenen bilden. Diese Topoi sind Wörter und Morpheme, die semantisch gleich sind. Sie tragen zur Textkohärenz, zur Sinnkontinuität in Texten bei, indem sie eine thematische Kette bilden. Die Basismorpheme haben demnach eine kohäsionsstiftende Wirkung in Texten, wenn sie eine Isotopieebene bilden. Dem Vortrag folgte eine rege Diskussion.

Anschließend stellten sich die germanistischen Institute Finnlands vor. Den Teilnehmern wurde ein Überblick darüber gegeben, mit welchen Gebieten die gegenwärtige Forschung der Institute sich beschäftigt. Konkretisiert wurde dieser Überblick in den

Tagungsvorträgen, die von linguistischen über literaturwissenschaftliche bis zu didaktischen Themen reichten.

Am Nachmittag ergriffen die ersten NachwuchswissenschaftlerInnen das Wort. Alle KurzreferentInnen hatten 15 Minuten Zeit, das Thema ihrer Forschungsarbeit vorzustellen. **Raija Ontto-Panula** (Universität Vaasa), die sich schon in ihrer Pro-Graduarbeit mit den unterschiedlichen Theorien der Wortbildungsforschung beschäftigte, äußerte sich zum Thema *Produktive Wortbildungsmodelle in der Sprache der Technik*. Kenntnisse der gemeinsprachlichen produktiven Wortbildungsmorpheme seien nicht ausreichend, um fachsprachliche Texte zu analysieren. Außer sprachlichem Wissen brauche man auch Sachwissen.

Märta Båsk (Schwedische Wirtschaftsuniversität Vaasa) stellte ihre interessante Lizientienarbeit *Thema-Rhema und Leseverstehen* vor. Ihr sei aufgefallen, daß die StudentInnen Probleme haben, dem Textzusammenhang von deutschen Texten zu folgen. Sie sei überzeugt, daß diese Schwierigkeiten darin liegen, daß sie die Thema-Rhema-Struktur der Texte nicht erkennen können. In ihrer Arbeit möchte sie herausfinden, wie verschiedene Arten von Textaufbau das Leseverstehen in der Fremdsprache beeinflussen.

Den Kurzreferaten folgte eine erfrischende Kaffeepause, während der ein lebhafter Meinungs Austausch stattfand.

Nach der Kaffeepause hörten wir drei weitere Kurzreferate: **Maritta Moisio** (Universität Tampere) begann mit ihrem Beitrag *Ursachen für Sprachwandel*. In

ihrer rein theoretischen Arbeit versuchte sie erstens herauszufinden, welche Ursachen verschiedene linguistische Theorien dem Sprachwandel zuschreiben, und zweitens zu beurteilen, ob die Theorien für eine Erklärung des Sprachwandels geeignet sind.

Marja-Liisa Tommola (Universität Vaasa) sprach danach über *lexikalische Semantik*. Sie beschäftigte sich insbesondere mit dem Begriff "Arbeit" im Deutschen kontrastiv zu dem Begriff "työ" im Finnischen. Sie verglich die Übersetzungen beider Begriffe auf der Grundlage verschiedener Wörterbücher. In ihrer Untersuchung soll versucht werden, die Polysemie jedes einzelnen Wortes herauszufinden und dann seine Bedeutungsbeziehungen als ein Netz darzustellen, in dem jede einzelne lexikalische Einheit als Knoten realisiert wird.

Merja Hussi (Universität Helsinki) stellte ihre Untersuchung zur *semantischen Analyse der Ausdrücke für Eisaufbruch im Finnischen, Deutschen und Schwedischen vor*. Als Krönung des ersten Arbeitstages wurden die Referate noch ausführlich in speziellen Arbeitsgruppen eine Stunde lang diskutiert.

Das Rahmenprogramm soll nicht unberücksichtigt bleiben. Nach dem köstlichen Abendessen gab es noch die Möglichkeit, nach finnischer Art und Weise in die Sauna zu gehen. Bis spät in die Nacht wurde noch Wein und Bier konsumiert. Als der grüne wissenschaftliche Nachwuchs schon längst ins Bett gefallen war, feierte der engste Professorenkreis mit voller Kraft weiter...

Nach unterschiedlich langer Nachtruhe versammelten sich alle am Samstagmorgen zum Frühstück, und anschließend trat **Andreas F. Kelletat** (Universität Mainz/Germersheim) auf. Sein Thema war die *Literarische Textanalyse*. Er analysierte ein Gedicht von Manfred Peter Hein, Niemannsname, und zeigte uns dabei, daß sich dieses Gedicht, obwohl auf Deutsch geschrieben, leichter einem finnischen Leser öffnet als einem deutschen, weil

darin so oft auf finnisches Kulturgut hingewiesen wird. Nach dem Vortrag meldeten sich wieder viele zu Wort.

Danach waren wieder vier KurzreferentInnen an der Reihe. In den zwei ersten Beiträgen ging es um die Literatur der ehemaligen DDR. **Withold Bonner** (Universität Helsinki) sprach zur *Polyphonie in den Texten von Brigitte Reimann* und Jouko Nikkinen (Universität Vaasa) über *Günter de Bruyns "Neue Herrlichkeit"*.

Anschließend präsentierte **Detlef Wilske** (Universität Vaasa) das Thema seiner Dissertation: *Kafka auf finnisch*.

Die letzte Kurzreferentin dieser Vormittagsgruppe war **Marja Suni** (Universität Vaasa). Sie befaßte sich mit *Metadiskurs interkulturell betrachtet - am Beispiel deutscher und finnischer wissenschaftlicher Zeitschriftenaufsätze*. In ihrer Untersuchung versucht sie herauszufinden, ob die Texte primär als "objektiv" bzw. "sachbezogen" vs. "subjektiv" bzw. "meinungsbezogen" aufzufassen seien, also ob die Verfasser ihre persönlichen Wertungen im Text zum Ausdruck bringen.

Vor dem Mittagessen gab es wieder Diskussionen in Arbeitsgruppen auf der Grundlage der Kurzreferate.

Nach dem Essen standen die Vorträge zur interkulturellen Kommunikation auf dem Programm. Als erste erhielt **Liisa Tiittula** (Wirtschaftsuniversität Helsinki) das Wort zu dem heiklen Thema der *kulturkontrastiven Untersuchung*. In ihren vielseitigen und interessanten Ausführungen beschäftigte sie sich mit den wesentlichsten Problemgebieten der interkulturellen Untersuchung. Nach Tiittula geht bei kulturkontrastiven Untersuchungen die Tendenz heute in Richtung pragmatische Forschung. Dabei laute die Frage nicht mehr "Was?", sondern eher "Warum?". Empirie spiele eine große Rolle und die qualitative Seite der Untersuchung werde stark betont.

Udo Miebs (Universität Tampere) setzte dieses Thema aus unterrichtspraktischer Sicht fort. Er sprach zu *Höflichkeit als Problem finnisch-deutscher Kommunikation*. Als Praktiker fragte er: Wie setze ich Ergebnisse der Forschung zur "interkulturellen Kommunikation" in die Unterrichtspraxis um? Für das deutschsprachige Kommunikationstraining von Finnen empfahl er ein kulturspezifisches Sprachtraining mit dem Ziel der Anpassung an die Fremdkultur.

Diese Vorträge regten die Teilnehmer zu einer heftigen Diskussion an. Es wurde z.B. behauptet, daß wir als Finnen und Deutsche keine interkulturellen Untersuchungen anstellen könnten, denn solche Untersuchungen seien nicht wissenschaftlich objektiv. Unsere eigene "Kulturbrille" übe dabei einen zu starken Einfluß auf diese Untersuchungen aus. Viele waren aber anderer Meinung.

Als die Atmosphäre sich etwas beruhigt hatte, traten wieder zwei Kurzreferentinnen auf. **Teija Laiho** (Universität Tampere) sprach über *sprachliche Höflichkeit als Lernproblem im Deutschunterricht in Finnland*. In ihrer Untersuchung versuchte sie, durch kontrastive Vergleiche zwischen den deutschen und finnischen Konventionen in Bezug auf das Siezen herauszufinden, wie finnische Deutschlerner die deutschen Anredekonventionen im schulischen Deutschunterricht lernen. Anschließend stellte **Sabine Ylönen** (Universität Jyväskylä) ihre Lizientienarbeit *Textsortenorientierung im fachbezogenen Fremdsprachenunterricht* vor. An Didaktisierungen aus neueren Unterrichtsmaterialien etablierter Verlage für den fachbezogenen DaF-Unterricht zeigte sie, daß Fremdsprachenunterricht heute noch immer vorwiegend auf die Vermittlung von Sprachwissen ausgerichtet ist. Am Beispiel verschiedener am Zentralen Spracheninstitut entwickelter Unterrichtsmaterialien plädierte sie schließlich für eine pragmatische Orientierung im Fachfremdsprachenunterricht.

Nach der letzten erfrischenden Kaffeepause sprach **Heinz-Helmut Lüger** (Universität Konstanz) über *Phraseologismen in der Argumentation*. Er zeigte, welche Rolle phraseologische Ausdrücke insbesondere in der massenmedialen Kommunikation spielen. Im Vordergrund seiner Ausführungen standen funktionale Aspekte: wozu Phraseologismen im Text gebraucht werden, welche Handlungen sich mit ihnen ausführen lassen, und welche Effekte man mit ihnen erzielen kann.

Auf dem Programm standen schließlich noch zwei Nachwuchswissenschaftlerinnen, die die Themen ihrer Lizientienarbeiten vorstellten. **Tiina Sorvali** (Universität Tampere) befaßte sich mit *Bildlichkeit in der deutschen und finnischen Sportsprache*. In ihrer Arbeit versucht sie, den Grad von Bildlichkeit in der deutschen und finnischen Sportsprache festzustellen. Ihre Absicht ist auch klarzustellen, inwieweit Bildlichkeit kulturgebunden ist und inwieweit die sprachlichen Bilder einander entsprechen. Der theoretische Schwerpunkt liegt auf der Theorie der Metapher und des Idioms.

Die letzte Kurzreferentin der Tagung war **Eila Mesikämmen** (Universität Vaasa). Sie behandelte *die semantische Äquivalenz von Verbidiomen im Deutschen und im Finnischen*. Das Material ihrer Arbeit stammt aus Romanen von Friedrich Dürrenmatt.

Es folgte noch eine Stunde Diskussion in Kleingruppen aufgrund der am Nachmittag gehaltenen Kurzreferate.

Was gibt es noch von dieser Veranstaltung zu berichten? Am Freitag schien die Sonne vielversprechend, am Samstag aber herrschte dichtes Schneetreiben. In Erinnerung bleibt nun ein sehr gelungenes Treffen mitten im Wald. Als Schlußwort sei hier noch Marja-Leena Piitulainen im Hinblick auf die nächste, von Jyväskylä auszurichtende Tagung zitiert: "Irma Hyvärinen, Du bekommst in drei Jahren Besuch!"

IATEFL 29TH INTERNATIONAL ANNUAL CONFERENCE
YORK UNIVERSITY, YORK, UK
9. - 12.4.1995

Jane Honka
University of Turku, Language Centre

Spring! Daffodils everywhere, lambs, rabbits, leaves in bud, a glorious time to be in York, beautiful at any time. And although the university is now looking a bit shabby, the grounds certainly made up for it. Walking between conference buildings past the lake with its birdlife, or strolling to Heslington village past the old Hall were only some of the pleasures the conference had to offer.

The conference started for me on Friday 7th with a dinner for Branch representatives, followed by a day of meetings on Saturday. Already the number of representatives from Eastern Europe was apparent, together with numerous invitations to future events taking place there over the next few months.

The six plenaries were particularly interesting. **Chris Brumfit** (University of Southampton) opened the conference with *People's choice and language rights: EFL language policy* examining terminology such as "rights", "identity", and the tension between the demands of "community" and the demands of "individual choice", used in language planning, back to the disciplines of politics and philosophy from which they originated. His conclusions were that English should be taught as "extension of repertoire, not replacement", that teaching language awareness about the role of English as part of the world, local and national repertoire should result in English developing *alongside* multilingual policy.

Unfortunately it was necessary to choose which of two alternative plenaries to attend for the middle two sessions. **Bridget Somekh** with her talk *Beyond common sense: action research and the learning organization* I missed, but instead listened to **Mike McCarthy**, who sends his greetings to ex-PILCers et al. He is now at the University of Nottingham where the "Nottingham Spoken English Discourse" corpus is being compiled. His talk *When does grammar become discourse?* looked at the discourse sensitivity of grammatical choice, with examples such as prefacing, tags, tense/aspect. He then compared the strengths and weaknesses of discourse grammar vs sentence grammar. A book on spoken grammar is forthcoming.

The second set of overlapping plenaries was between **Gaie Houston** on *Warfare or working group?*, which I believe was based on counselling techniques, and **Michael Legutke** on *Redesigning the language classroom*. Legutke gave three "retrospective syllabus accounts" (Candlin) of teachers of German in the United States who, using a project-based approach, had created with their pupils real-life "communication centers" in the classroom within the local community. Breen and Candlin provide the metaphors Legutke used to describe the classroom communication center: Training ground, Observatory, Research Laboratory and Studio for text production. For me this was one of the highpoints of the conference, inspiring examples of context-

specific local solutions in which the end was in fact the means.

David Crystal closed the conference with a humorous and clever talk on language change *English conversation: 1000 years on*. His *Encyclopedia of the English Language* is due to be published in summer 1995, so his examples were authoritative. Pronunciation was one of the areas he referred to: the rise of Estuary English to replace RP as a new British English standard, the international varieties of English with stress-timed vs increasing syllable-timed pronunciation variables. Vocabulary change will soon be documented in more detail through the new corpora of spoken English (not previously considered). This less elitist approach to selecting data will also affect descriptions of grammar, such as vague language, genuine slang, comet clauses ("you know"), hesitation devices, etc. Similarly, how we view discourse is changing e.g. asymmetry in conversation, with multiple questions, talking in chunks, etc. So, is language changing or is it rather that the changes are in fact differences between spoken and written norms of expression?

As for the rest of the conference, by no means a minor event, with 1 400 participants and over 400 talks and workshops, I can only tell you what I personally experienced. The theme, if there was one was surely "the Dictionary War", with each of the major publishing houses having produced a new dictionary or a new edition. As usual the Publishers' Exhibition was the focal point, but there were many presentations on corpus linguistics, collocations, formulaic language and idioms. Free dictionaries were offered to participants by Cambridge University Press in a talk to launch their new CIDE (*Cambridge International Dictionary of English*). Oxford countered

this with a free new edition of the *Oxford Advanced Learners' Dictionary* (no need to attend a talk). CoBuild had a new edition out (no free samples): as the pioneer, perhaps they felt it was unnecessary! Another new dictionary for me anyway was the *Password Semi-bilingual dictionary* jointly produced with WSOY, with English entry, English explanation and Finnish translation.

Choosing talks that are relevant is a skill necessary to navigate any conference. Worth mentioning were talks on: the value of translation as a consciousness-raising activity in class, **Alan Waters** (Lancaster University) introducing his new book on *Study Tasks in English*, **Simon Gieve** (also Lancaster) questioning the value of Willing's learner types cross-culturally (research with Japanese students), Arab EFL students' production of apologies (Palestine West Bank) using the Blum-Kulka CCSARP as the research instrument, and a critical appraisal of teaching the universals of politeness (**A J Meier**, University of Northern Iowa). Other talks included Neuro-linguistic programming frameworks and EFL applications, and another parallel, Multiple Intelligences Theory (based on Gardner's "Frames of Mind").

One experience that was quite memorable was the Conference Dinner held in the National Railway Museum in the centre of York. Having dinner on the "Brief Encounter" platform, surrounded by the magnificent huge steam engines of bygone years, with the soft sounds of a silver band filling every corner of the museum building, this was a truly northern experience - "Grand" in so many ways!

And so to the next IATEFL Conference to be held next spring at the University of Keele in the Staffordshire Potteries. Highly recommended.

KIRJAKATSAUS ** BOOKS BRIEFLY

Maijaliisa Rauste-von Wright & Johan von Wright:

OPPIMINEN JA KOULUTUS

WSOY, 1994. ISBN 951-0-20024-7. 219 s.

Oppiminen ja koulutus on perusteos kasvatustieteiden, psykologian ja sosiaalitieteiden opiskelijoille. Se antaa runsaasti tietoa ja virikkeitä myös käytännön kasvatus- ja koulutusalan tehtävissä toimiville. Mitkä ovat ihmisen mahdollisuudet ja rajoitukset oppijana? Miten sanoma menee perille? Millaista on hyvä oppiminen? Mitä on hyvä opettajuus? Tässä muutamia niistä peruskysymyksistä, joihin teoksessa pyritään vastaamaan. Kirjoittajat tarkastelevat oppimista, koulutusta ja niiden perusehtoja konstruktivistisen näkemyksen pohjalta. Teoksen yhtenä pääteemana onkin konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteiden pohdinta.

Opettamisen kaksi kulttuuria

Teoksessa käsitellään varsin laajasti erilaisia näkemyksiä oppimisesta. Oppimiskäsitykset jaetaan karkeasti kahteen pääryhmään - empiristisiin ja konstruktivistisiin. Empiristiset oppimiskäsitykset korostavat oppimisprosessin ulkoista, konstruktivistiset taas sisäistä säätelyä. Empiristinen käsitys oppimisesta on ollut hallitsevassa asemassa koko tämän vuosisadan alkupuolen ajan ja siihen perustuvat oppimisen teoriat ovat vieläkin etualalla monissa oppikirjoissa. Vasta kognitiivisen teorian kehityksen myötä 50-luvun lopulla sen rinnalle on noussut toisenlainen, rationalismista vaikutteita saanut käsitys, jossa oppimista pidetään pääosin tiedon konstruoimisprosessina. Teoksessa käydään läpi kummankin suuntauksen kehitysvaiheita ja niiden pedagogisia seurauksia mm. opetussuunnitelman tasolla.

Edellä esitettyjen oppimiskäsitysten perusteella puhutaan joskus kahdesta perusasetteesta opettamiseen, opettamisen kahdesta kulttuurista. Toiselle on ominaista hallintakeskeisyys: opettaja viitoittaa kuljettavan tien ja on vastuussa siitä, että oppija pyrkii suorittamaan hänelle annetut tehtävät. Taustalla on oletus siitä, että ihminen pyrkii suorittamaan hänelle annetut tehtävät. Toisen opettamisen kulttuurin tavoitteena on sellaisen oppimisympäristön luominen, joka tarjoaa oppijalle ongelmia, keinoja, ohjausta ja tukea. Taustalla on oletus siitä, että ihminen pyrkii ymmärtämään maailmaa, etsii syitä ja selityksiä.

Kirjoittajien mukaan empiristinen oppimiskäsitys tarjoaa opettajalle turvallisen tien: se antaa selviä tienviittoja opetussuunnitelman laatimiselle ja runsaasti ohjeita sen toteuttamiselle. Konstruktivistinen oppimiskäsitys on monisyisempi. Sen soveltaminen opetukseen on varsin vaativa tehtävä, sillä valmiita yleismallia tai 'reseptikokoelmaa' ei voida antaa. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen soveltaminen riippuu väistämättä opettajan tavasta hahmottaa tehtävänsä, hänen tiedoistaan, taidoistaan ja luovasta joustavuudestaan. Näin se nostaa esiin opettajuuden uudella tavalla, tavalla joka poikkeaa olennaisesti empiristisestä ajattelutavasta ja samalla kyseenalaistaa monia perinteisiä käytänteitä.

Ihminen oman maailmansa konstruoijana

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan tieto ei siirry opettajalta oppijalle, vaan oppija konstruoii sen itse: hän valikoi

ja tulkitsee informaatiota, jäsentää sitä aikaisemman tietonsa pohjalta ja siihen nivoutuvana, rakentaa kokemustensa välityksellä kuvaa maailmasta ja itsestään sen osana. Konstruoimisprosessi on sidoksissa siihen tilanteeseen ja kulttuuriin, jossa se tapahtuu ja se ankkuroituu aina sosiaalisiin vuorovaikutussuhteisiin ja niiden välityksellä syntyneisiin merkitysrakenteisiin. Tällaisen oppimiskäsityksen pohjalta myös koulutusprosessi jäsentyy uudella tavalla. Koulutuksen keskeiseksi tavoitteeksi tulee oppimaan oppimisen taito.

Ihmisen aktiivista roolia maailmansa konstruoina pohditaan nykyisin useamman tutkimussuuntauksen piirissä. Monista yhtäläisyyksistään huolimatta nämä suuntauokset poikkeavat toisistaan ensisijaisen tutkimuskohteensa ja aatehistoriallisen tai filosofisen taustansa suhteen. Teoksessa esitellään kolme pääsuuntausta. Kirjoittajat itse edustavat näkemystä, joka perustuu ihmisen toiminnan ja kognitiivisten prosessien tutkimukseen. Hieman toisenlaisesta viitekehiksestä lähtee sosiaaliseksi konstruktivismiksi kutsuttu tiedonsosiologinen suuntaus, jonka juuret ovat fenomenologisessa filosofiassa ja saksalaisessa tiedonsosiologiassa. Sen tavoitteena on "todellisuuden sosiaalisen rakentumisen analyysi". Kolmantena suuntauksena teoksessa kuvataan persoonallisuuspsykologiassa ja psykoterapiassa suosiota saanutta "persoonallisten konstruktien teoriaa", jonka lähtökohtana on metafora ihmisestä toiminnassaan tulevaisuuteen suuntautuvana, hypoteeseja luovana ja testaavana 'tiedemiehenä'.

Oppiminen ja toiminta

Mitä oppiminen oikeastaan on? Teoksen kirjoittajat määrittelevät oppimisen kognitiivisten toimintojen ja toiminnan kautta. Ihmisen kognitiiviset toiminnot kuten havaitseminen, muistaminen ja ajatteleminen nivoutuvat toisiinsa saumattomasti. Ihmisel-

le ominainen informaation prosessointi - sen vastaanotto, muokkaus ja tulkinta - on jatkuva ja kokonaisvaltainen prosessi, joka aiheuttaa muutoksia tiedoissamme, käsityksissämme, taidoissamme ja tunteissamme. Kun tämä muutos kestää kauemman kuin hetken, kutsutaan sitä oppimiseksi.

Oppimista on monenlaista. Yhteistä oppimisen eri muodoille on se, että ne kytkeytyvät ihmisen toimintaan, ne auttavat meitä orientoitumaan, sopeutumaan, kehittymään, ratkaisemaan ongelmia ja vastaamaan haasteisiin. Me opimme toiminnan välityksellä ja toimintaa varten. Informaation vastaanottajana ihminen on sekä valikoiva että tulkitseva.

Opetus- ja oppimisprosessien painopiste on perinteisessä oppimispsykologisessa kirjallisuudessa ollut lapsuudessa ja nuoruudessa. Tässä teoksessa oppimista tarkastellaan laajemmassa viitekehiksessä yksilönkehityksen ja elämänkaaren näkökulmasta. Nopeasti muuttuvassa maailmassa elinikäisestä oppimisesta on tullut haaste kasvattajille ja kouluttajille. Ihmisten odotetaan olevan valmiita ja kykeneviä uusiutumaan koko elämänsä ajan. Teoksessa pohditaan lähemmin kahta elinikäiseen oppimiseen liittyvää teemaa: yksilönkehityksen säätelyä ja oppimisen roolia siinä sekä oppimisen ehtoja elämänkaaren eri vaiheissa.

Oppiminen ja koulutus on ensimmäinen suomenkielinen perusesitys konstruktivismista. Teosta ei ole tarkoitettu ainoastaan oppikirjaksi, sillä tekijät haluavat kirjansa välityksellä osallistua myös koulutuksen kehittämiseen virinneeseen keskusteluun. Tässä mielessä kirja on varsin ajankohdainen. Toisaalta erilaisten teoraperinteiden ja oppimiskäsitysten taustojen kuvaus antaa sille myös pysyvemmän sijan oppimista ja koulutusta koskevan kirjallisuuden joukossa.

Sirkka Laihiala-Kankainen

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Suomen kielitieteellinen yhdistys ry.

Morfologia-workshop

29. syyskuuta - 1. lokakuuta 1995
Joensuun yliopiston Mekrijärven tutkimusasema
Ilomantsi

Kutsutut luennoitsijat:

Andrew Spencer

aihe: morfologian viimeaikaisia suuntauksia

Kimmo Koskenniemi

aihe: ATK-morfologiaa

Tapani Lehtinen

aihe: morfologia ja kieliopillistuminen

Workshopin toivotaan kiinnostavan sekä varttuneita että nuoria, opinnäytetöitään valmistelevia morfologian tutkijoita. Luennoille osallistumisen lisäksi osanottajilla on mahdollisuus esitellä omia tutkimuksiaan lyhyin alustuksin (n. 20 - 40 min.). Kokouskieli on englanti.

Osallistumismaksu 400 mk sisältää yhteiskuljetuksen Joensuusta Ilomantsiin perjantaina 29.9. klo 8.30 ja takaisin Joensuuhun sunnuntaina 1.10. klo 14.30 sekä täysihoidon Mekrijärvellä perjantaista sunnuntaihin. Tarkemmat tiedot ohjelmasta ja käytännön järjestelyistä lähetetään ilmoittautuneille.

Ilmoittautuminen oheisilla ilmoittautumislomakkeilla 15. kesäkuuta 1995 mennessä osoitteeseen: Suomen kielitieteellinen yhdistys, Joensuun yliopisto, Yleinen kielitiede, PL 111, 80101 JOENSUU. Samaan osoitteeseen on toimitettava myös esitelmän 2 - 4 -sivuinen englanninkielinen tiivistelmä 1. elokuuta mennessä. Paikkoja on rajoitetusti, ja hyväksymisestä ilmoitetaan 1.9. mennessä.

Lisätietoja:

Pj. Jussi Niemi, p. 973 - 151 4306
e-mail: niemi@joyl.joensuu.fi

Siht. Tapio Hokkanen, p. 973 - 151 4504
e-mail: hokka@joyl.joensuu.fi

Ilmoittautumislomake s. 53.

CROSSROADS IN CULTURAL STUDIES
An International Conference
July 1-4, 1996, Tampere, Finland

FIRST ANNOUNCEMENT AND CALL FOR PAPERS

Cultural studies is not a one-way street between the centre and peripheries. Rather, it is a crossroads, a meeting point in between different centres, disciplines and intellectual movements. People in many countries and with different backgrounds have worked their way to the crossroads independently. They have made contacts, exchanged views and gained inspiration from each other in pursuing their goals.

The vitality of cultural studies depends on a continuous traffic through this crossroads. Therefore the conference organizers invite people with different geographical, disciplinary and theoretical backgrounds together to share their ideas. We encourage international participation from a wide range of research areas.

The conference is organized by the Department of Sociology and Social Psychology, University of Tampere, and Network Cultural Studies. The organizing committee represents several universities and disciplines.

Organizing committee

Pertti Alasuutari (chair)
 Marko Valo (secretary)
 Pirkkoliisa Ahponen
 Katarina Eskola
 Pasi Falk
 Marja-Liisa Honkasalo
 Eeva Jokinen
 Mikko Lehtonen
 Kaisu Rättyä
 Matti Savolainen
 Annika Suoninen
 Soile Veijola

International advisory board

Ien Ang (Australia)
 Jostein Gripsrud (Norway)
 Lawrence Grossberg (USA)
 Kim Schröder (Denmark)

SPEAKERS WILL INCLUDE:

Ien Ang * Pasi Falk * Paul Gilroy * Jostein Gripsrud * Jaber F. Gubrium * Lawrence Grossberg * Eeva Jokinen * Sonia Livingstone * Anssi Peräkylä * Kim Schroder * Soile Veijola

CALL FOR PAPERS AND COORDINATORS

As you will see below, many people have already volunteered to organize sessions on a wide variety of topics, but there is still the opportunity to add to the list. So please complete the preliminary abstract form if you would like to give a paper or offer to organize a session. There will also be a book exhibition, and publishers are requested to contact the organizers.

The second announcement and invitation programme, including more information about the conference, its side-events, and a registration form will be available in September. At this stage we assume that the conference fee - including lunch and coffee - will be about 1000 FIM (\$210) and hotel accommodation double \$70 and single \$60 (with breakfast included).

The Conference will be held in Tampere Hall that is the largest congress and concert centre in the Scandinavia. Opposite to the University of Tampere, Tampere Hall is within easy walking distance from the centre of the city and its many services. The unique architecture clearly reflects the activities for which the building was built: conferences, exhibitions, concerts and ballet.

LIST OF SESSIONS:

Anthropology and Cultural Studies: Influences and Differences
 Body in Society
 Cultural Studies and Space
 Cultural Encounters in Mediterranean
 Cultural Approaches to Education
 Diaries and Everyday Life
 Encountering with Otherness in Cultural Border-Crossings
 Ethnography and Reception: Dilemmas in Qualitative Audience Studies
 Feminist and Cultural Approaches to Tourism
 History and Theory of Cultural Studies
 (Inter)Net Cultures and New Information Technology
 Life Stories in European Comparative Perspective
 Media Culture in the Everyday Life of Children and Youth
 New Genders: The Decay of Heterosexuality
 Post-Socialism and Cultural Reorganization
 Risk and Culture
 Social Theory and Semiotics
 Study of Institutional Discourse
 The Culture of Cities
 The Narrative Construction of Life Stories
 Voluntary Associations as Cultures
 Youth Culture

For further information, contact:

Crossroads in Cultural Studies,
 University of Tampere, Department of Sociology and Social Psychology,
 P.O. Box 607, FIN-33101, Tampere, Finland;
 tel: +358 31 2156949, +358 31 368 1848; fax: +358 31 2156 080;
 e-mail: iscsmail@uta.fi.

CONCEPTS IN INTERCULTURAL ENCOUNTERS

(with SIETAR-Nederland)

Soesterberg, 21.-25.6.1995

Contact: Institute for Intercultural Communication, Vlamingstraat 55,
NL-2611 KS Delft, the Netherlands

Tel./Fax: +31-15-15 82 82

E-mail: MFDEWAAL@EURONET.NL

* * * * *

COMPARATIVE GERMANIC SYNTAX WORKSHOP XI

New Brunswick, November 3 - 5, 1995

CALL FOR PAPERS

The 11th meeting of the Comparative Germanic Syntax Workshop will take place at Rutgers University, New Brunswick on November 3-5, 1995. Send Abstracts to:

CGSW XI
Department of Linguistics
Rutgers University
18 Seminary Place
New Brunswick, New Jersey 08903
USA

All abstracts must arrive on or before July 1, 1995

Abstracts may not exceed two pages in length and must not have type smaller than 12 point. Submit all abstracts by mail (none will be accepted by Fax or e-mail). Please send seven copies of your abstract, only one of which should have your name and affiliation. Include also a 3x5 card with you paper title, name, address, affiliation and e-mail and/or fax address, if you have one. We hope to announce the CGSW XI schedule in early September.

We expect to be able to partially reimburse travel expenses for those whose abstracts are accepted. For further details or queries, please contact Ken Safir at the address above or by e-mail (Safir@cancer.rutgers.edu) or by fax (908 932-1370).

CALL FOR PAPERS

INTERNATIONAL WORKSHOP ON Language Variation and Linguistic Theory September 3, 4 and 5, 1995 University of Nijmegen

Organizers: Frans Hinskens, University of Nijmegen, The Netherlands
Roeland van Hout, University of Tilburg, The Netherlands

DEADLINE for abstract submission: June 23

Notification of ACCEPTANCE: July 10

INVITED SPEAKERS

P. Kiparsky, Stanford University
W. Labov, University of Pennsylvania
P. Auer, University of Hamburg
H. Cedergren, Université de Québec, Montreal
M.R. Lloret, Universitat de Barcelona
A. McMahon, University of Cambridge

GENERAL THEME AND GOAL:

There is a growing awareness that a fruitful cooperation between the study of language variation and change (in e.g. HISTORICAL LINGUISTICS, DIALECTOLOGY and SOCIOLINGUISTICS) and work in PHONOLOGICAL THEORY is both possible and desirable. The study of language variation and change would benefit from this kind of cooperation both on the conceptual and theoretical levels - among other things. Phonological theory may well profit from a greater use of what is commonly called 'external evidence', e.g. performance errors and evidence from language variation and change.

This workshop is intended to provide an international platform where insights and approaches can be discussed from a maximally interdisciplinary point of view. It aims to bring together representatives from both theoretical phonological approaches and the more data-oriented fields, who are willing to explain what they are working on, why and how - in such a way that representatives of the other 'camps' will also be able to see how such work might be of interest to their own research. The general goal of the workshop is to study the possibilities and problems for a further integration of phonological thinking on the one hand and the analysis of language variation and change on the other.

PROGRAM AND WORKSHOP THEMES:

Sunday September 3

Theme#1 Discussion on the theses:
'There can be no progress in the study of language variation without formal linguistic theory' and
'There can be no progress in formal linguistic theory without the study of language variation'

Sunday September 3

Theme#2 Is there a need for a new conceptual framework?

Monday September 4

Theme#3 Which issues can and should, and which issues cannot and should not be studied in the interface between the study of language variation and phonological theory?

Monday September 4

Theme#4 Which methods are appropriate for such interdisciplinary research?

Tuesday September 5

Theme#5 Cause and 'actuation', linguistic constraints and internal spread ('embedding') of a linguistic change

Tuesday September 5

Theme#6 Possible and impossible processes of linguistic change

Apart from the contributions by the invited speakers, time has been scheduled for two papers on each of the six themes. Per paper there will be 30 minutes for presentation and 15 minutes for discussion. The workshop papers will be selected on the basis of abstracts. **Please submit before June 23, 1995**, giving the following information:

1. the workshop theme you will address in your paper;
2. a clearly titled, 500-word summary for review;
3. the title of your paper (once more); your full name & affiliation, current address & phone number, e-mail address, fax number

Send submissions (preferably by e-mail) to:

Roeland van Hout
 Dept. of Linguistics
 University of Tilburg
 Post Box 90153
 5000 LE Tilburg
 The Netherlands
 e-mail: roeland.vanhout@kub.nl

Write to the above address for further information, or to express your desire to participate without presenting a paper.

ABSTRACT COMMITTEE:

Frans Hinskens
 Roeland van Hout
 Norval Smith
 Leo Wetzels

The registration fee is HFL 200,= / HFL 100,= for PhD-students. Coffee, tea and lunches included.

**ESCA - NATO
Tutorial and Research Workshop
on
SPEECH UNDER 'STRESS'**

Lisbon, 14-15 September, 1995

The European Speech Communication Association (ESCA) in association with the NATO Research Study Group on Speech Processing (NATO/AC243/Panel 3/RSG10) is pleased to announce a two-day workshop on the important topic of 'speech under stress' which will be held in Lisbon, Portugal on the 14th and 15th of September 1995.

The workshop will cover all aspects of the civil and military environment which affect speech production and perception in a way which might degrade the performance of speech-based systems.

WORKSHOP THEMES

The workshop will be concerned with current progress and understanding in the following broad areas:

- Mechanical Stress - acceleration, G, vibration
- Acoustical Stress - Lombard effect
- Workload Stress - cognitive load, multi-tasking
- Emotional Stress - acoustic correlates
- Analysis Techniques - instrumentation, measures
- Compensation Algorithms - recognition/synthesis

FORMAT OF THE WORKSHOP

It is intended that the workshop should permit the maximum interchange between all participants. This will be achieved by means of tutorial presentations, directed discussions and poster presentations. All accepted papers (apart from the tutorials) shall be presented as posters.

VENUE

The workshop will take place at RUMOS, R. Dona Estefania 167A, 1000 Lisbon.

WHO MAY ATTEND

Attendance at this tutorial and research workshop is open to all interested parties. However, in order to ensure an effective and productive atmosphere, numbers may be limited. Applications will therefore be dealt with on a first-come first-served basis, so early registration is recommended.

EUROSPEECH'95

Prospective attendees should note that it is easily possible to combine attendance at this workshop with attendance at the ESCA EUROSPEECH'95 conference which is being held in Madrid, Spain over the period 18-21 September 1995.

For further information about EUROSPEECH'95, please contact CONGHRISA, C/. Serrano 240, Madrid 28016, Spain. Tel. (+34) 1 577 66 45. Fax: (+34) 1 457 01 73.

ACCOMMODATION

A block of rooms has been reserved at the nearby Holiday Inn hotel at the following special rates:

Single Room	13000 PTE
Double Room	14500 PTE

Reservations should be made directly with the hotel at the following address before 31st July 1995: Holiday Inn, Av. Antonio Jose de Almeida, 1000 Lisbon, Portugal. Tel: (351 1) 893 5222/6018. Fax: (3511) 793 6672. Please mention 'INESC' when booking. Alternative accommodation arrangements are the responsibility of the individual attendees.

REGISTRATION FEES

The fee for the workshop is 40000 PTE (1352 FF) which includes lunch and dinner on Thursday 14th September and lunch on Friday 15th September. The fee for ESCA members is 35000 PTE (1183 FF). Certified students can participate for the special rate of 20000 PTE (676 FF).

These rates apply before 31st July 1995; late registrants will be charged an additional fee of 9000 PTE (304 FF).

Payment may be made by cheque or credit card, and should accompany the completed registration form.

WORKSHOP SECRETARIAT

For all correspondence concerning the workshop, please use the following address:

Mrs. Ilda Ribeiro
INESC-Instituto de Engenharia de Sistemas e Computadores,
R. Alves Redol 9,
1000 Lisbon, Portugal
Tel: (+351) 1 3100 268, Fax: (+351) 1 525 843, E-mail: stress@speech.inesc.pt

Up-to-date information about the workshop can be obtained via WWW (<http://speech.inesc.pt/stress>) and ftp (<ftp://speech.inesc.pt/pub/stress>).

CANCELLATION

Registrations cancelled by letter or telefax will be honoured if received before 31st July 1995. Substitutions may be made at any time, but the workshop organisers must be informed in advance of the workshop.

PROCEEDINGS

The registration fee covers one copy of the workshop proceedings.

Registration form on p. 54.

CALL FOR PAPERS

4TH DIACHRONIC GENERATIVE SYNTAX CONFERENCE (DIGS 4) UNIVERSITE DU QUEBEC A MONTREAL MONTREAL, CANADA

DATE: OCTOBER 31, NOVEMBER 1 & 2, 1995

INVITED SPEAKERS:

- A. Kroch (University of Pennsylvania)
- A. Kemenade (Vrije Universiteit of Amsterdam)
- C. Lefebvre (Universite du Quebec a Montreal)
- G. Longobardi (University of Venice)
- J. Lumsden (Universite du Quebec a Montreal)
- C. Marchello-Nizia (ENS Fontenay-aux-Roses)
- J.-Y. Pollock (Universite de Picardie)
- M.- L. Rivero (University of Ottawa)
- I. Roberts (University of Wales)

PAPERS focusing on, but not limited to, syntactic or morphosyntactic change and variation, creole formation, are solicited. We also plan to hold a workshop on theoretical and methodological aspects of corpus-based analysis.

Abstracts are invited for 30 minute talks. Each talk will be followed by a ten minute discussion period

ABSTRACTS REQUIREMENTS

1. Send FIVE copies of an anonymous one-page abstract. Abstracts should be clearly titled.
2. Send ONE extra camera ready version with name and affiliation
3. Include a 3x5 card with this information: 1) name, 2) paper title, 3) affiliation, 4) mailing address, 5) e-mail address, 6) phone number, 7) audio-visual needs.

Mail all abstracts to the following address:

DIGS 4 1995
Departement de linguistique
Universite du Quebec a Montreal
CP 8888, Succ. Centre-ville,
Montreal, Canada H3C 3P8

We are unable to accept fax or e-mail submissions.

Abstracts **MUST BE RECEIVED** by JULY 8, 1995

Further information about accommodations and conference rates will be sent in a subsequent message.

For additional information: e-mail DIGS4@UQAM.CA
<http://www.ling.uqam.ca>

CALL FOR PAPERS

GOING ROMANCE 1995 Ninth Symposium on Romance Linguistics

Amsterdam, December 7-9, 1995

Organized by the Holland Institute of Generative Linguistics (HIL) and the Research Institute for Language and Speech (OTS Utrecht).

Invited speakers: Jacqueline Guéron
James Harris
Luigi Rizzi
Alain Rouveret
Patrick Sauzet

Papers on all areas of Romance Linguistics are welcome. The presentations will take 30 minutes, followed by a 10-minute discussion. A selection of papers will be published.

Those interested in submitting a paper are invited to send 7 anonymous copies of an abstract not exceeding 2 pages, plus one camera-ready original containing author's name, address, affiliation and e-mail address. Abstracts submitted by e-mail or fax within the deadline can be accepted under the condition that a camera-ready original is received within 1 week.

DEADLINE FOR SUBMISSION OF ABSTRACTS IS SEPTEMBER 22, 1995.

Organizing Committee: J. Dekkers (French/HIL), D. Delfitto (Romance/OTS), A. Hulk (French/HIL), F. van der Leeuw (HIL), M. Nespors (Italian/HIL).

Address:
Going Romance
Department of French
University of Amsterdam
Spuistraat 134
1012 VT Amsterdam
The Netherlands

Phone:
++31-20-5253805 or
++31-20-5254635
Fax:
++31-20-5254429
E-mail:
Going.Romance@let.vu.nl

CONSOLE 4
7-9 DECEMBER 1995
PARIS

The fourth meeting of the Student Organization of Linguistics in Europe, Console 4, will be held in Paris from 7-9 December this year. The object of SOLE is to give students of generative linguistics the possibility of gaining international experience and to enhance contacts and cooperation between students of generative linguistics in Europe and in other parts of the world.

Abstracts in the field of generative linguistics (more specifically but not limited to: phonology, morphology, semantics, sign language, language acquisition and syntax) are solicited. If you are interested please submit three copies of an anonymous abstract, maximally two pages including examples, diagrams and references in a font of minimally 10 pnt. State your affiliation on a separate sheet.

Deadline for submission is 1 August 1995. Abstracts received after this date will not be considered.

Your abstract can be submitted by e-mail until 14 June. Abstracts submitted after this date can only be send by regular mail. The e-mail address is (for abstracts submitted before 14 June only):

gueron@idf.ext.jussieu.fr

The address for regular mail is (for submission after 14 June):

Jacqueline Gueron
Departement d'Anglais
U. Paris X. Nanterre
200 Avenue de la Republique
92001 Cedex, Nanterre, France

or

Alain Rouveret
Departement des Sciences du Langage
U. Paris VIII
2 rue de la Liberte
93256 Cedex, Saint Denis, France

If you have questions you can turn to Jacqueline Gueron, Alain Rouveret, or to Ruben van de Vijver at ruben@csli.stanford.edu.

CALL FOR PAPERS

Functionalism/Formalism
23rd Annual UWM Linguistics Symposium
 University of Wisconsin-Milwaukee
 April 18-20, 1996 (Thursday through Saturday)

Featured Speakers [pending funding]:

Werner Abraham, Stephen Anderson, Melissa Bowerman,
 Joan Bybee, William Croft, Alice Davison, John DuBois,
 Talmy Givon, Kenneth Hale, Michael Hammond, Bruce Hayes,
 Nina Hyams, Howard Lasnik, Alec Marantz, Brian MacWhinney,
 Geoffrey Nathan, Frederick Newmeyer (co-organizer), Michael Noonan,
 Doris Payne, David Pesetsky, Janet Pierrehumbert

We are seeking papers that:

- speak to the relationship between linguistic functionalism and formalism; or
- highlight the advantages or drawbacks of some functional or formal approach; or
- provide analyses of the same data from multiple perspectives; or
- explore the basic assumptions about language and cognition that underlie the two approaches; or
- trace the history of one or both approaches; or
- offer general discussions of the formalist-functionalist dichotomy and its implications; or
- otherwise throw light on the similarities and differences between the two approaches and their assessment.

Papers will be 20 minutes long, with a 10 minute discussion period to follow. Please send 8 copies of an anonymous abstract and a small (3x5) card containing the title of the paper and your name, affiliation, and address. The abstract may be up to one typed page, with figures and references allowed on a second page. Since we need a camera-ready copy for reproduction in the meeting handbook if accepted, we prefer regular mail over email or fax.

A selection of the conference papers, supplemented with some invited contributions, will be published by John Benjamins in a set of volumes edited by Michael Darnell, Edith Moravcsik, Frederick Newmeyer, and Michael Noonan.

Send your abstract to:

'96 UWM Symposium Committee
 Department of Linguistics
 University of Wisconsin-Milwaukee
 Milwaukee, WI 53201-0413, USA

ABSTRACT DEADLINE: FRIDAY, NOVEMBER 17, 1995

For further information:

Email: Edith Moravcsik (edith@csd.uwm.edu) or
 Michael Noonan (noonan@csd.uwm.edu)
 Phone: Noonan at (414) 220-4539, Moravcsik at (414) 229-6794, or
 leave messages at (414) 229-4285 Fax: (414) 229-6258

Snailmail: write to Noonan or Moravcsik at the postal address above.

1st announcement

THE 3rd AUSTRALIAN LINGUISTICS INSTITUTE
at the Australian National University, Canberra
1st - 12th July, 1996

The 3rd Australian Linguistics Institute will be held at the Australian National University in Canberra, from Monday 1st to Friday 12th July 1996. Jointly hosted by the two ANU Linguistics Departments (Faculties, and RSPAS), ALI 96 will feature a range of courses in both general and applied linguistics. These will be offered by a line-up of selected overseas presenters, together with local linguists and invited speakers from other Australian universities.

Classes will be held on the Monday/Tuesday and Thursday/Friday of each week. The annual ALS (Australian Linguistics Society) meeting is scheduled for the middle weekend, with the two Wednesdays available for workshops, private study, sightseeing etc. Student-type college accommodation (in room only, or room plus meal packages) will be available on campus at Burton & Garran Halls. More up-market accommodation, within walking distance of the ALI venue, can also be arranged on request (note that this needs to be booked well in advance).

This is an event not to be missed. Full details of courses and presenters will be released shortly. To ensure that you get these, together with information on accommodation, registration etc., please send for your ALI 96 package by filling in and returning the following form as soon as possible:

----Return the completed form below as your reply-----
 ----either by postal mail (preferred) or e-mail-----

ALI 96 at ANU, Canberra

I am interested in attending ALI 96. Please forward me a conference package.

Name:

Snail mail: (institutional address preferred)

Email:

Fax:

Phone:

Return this form to:

ALI 96 (ALi96@anu.edu.au)
 Australian Convention and Travel Services (ACTS)
 GPO Box 2200, Canberra, ACT, Australia 2601
 Fax: +61 -6 -257 3256
 Tel: +61 -6 -257 3299

ISFC 23
International Systemic Functional Congress
Sydney, Australia
July 15-19, 1996

Centre for Language and Literacy
 University of Technology, Sydney, AUSTRALIA

This message includes the Call for papers and Registration information for the 23rd International Systemic Functional Congress, which will meet in Sydney, NSW, Australia in July 1996.

The congress will be particularly concerned with the functional and social perspectives on language - across a range of theoretical and applied perspectives, including computational linguistics, critical discourse analysis, educational linguistics, forensic linguistics, social semiotics, language description and typology, language pathology and others.

Plenary speakers will include:

Deborah Cameron	University of Strathclyde
Kristin Davidse	University of Leeuven
Suzanne Eggins	University of New South Wales
Ruqaiya Hasan	Macquarie University
James Martin	University of Sydney
Christian Matthiessen	Macquarie University
Henry Widdowson	University of London

Call for Papers

The organising committee of ISFC 23 is now accepting offers of papers. The congress welcomes papers concerned with social and functional perspectives on language as system and text in context (including theoretical or applied orientations).

All papers will be 40 minutes in length, including question time.

In addition to papers, poster sessions will be organised.

Your abstract should be 250 words maximum, and indicate whether it is for a paper or poster session. Please include with your abstract: the title of your paper, and your title, name, institution, and mailing address

Please specify any equipment required:

- video (PAL system only)
- OHT
- other

Due date: November 30, 1995

(notices of acceptance will be sent by the end of February 1996; participants requiring an earlier decision for institutional purposes should indicate this on their abstract).

Send hard copy of abstract:

Dr C Painter
Centre for Language and Literacy
University of Technology, Sydney
PO Box 123
Broadway NSW 2007
Australia

(in addition, where possible, send an e-mail version to ISFC.SYD@UTS.EDU.AU); do not fax your abstract.

Note: participants are responsible for providing all copies of handouts required. No xeroxing facilities will be provided by congress organisers, although local copy shops are available for last minute copying.

Accommodation

The organising committee will not be arranging accommodation, but suggest you book through the NSW Travel Centre, 19 Castlereagh St. Sydney, NSW 2000, Australia (tel. 02 221 2657)

Registration

Registration is due by April 30, 1996.

Cost (including lunch, and morning and afternoon tea):

\$250 (regular)

\$185 (for full-time students, not on scholarship)

Send registration to ISFC96, Centre for Language and Literacy, University of Technology Sydney, PO Box 123, Broadway NSW 2007, Australia (Fax: 02 330 3939).

Please provide name, preferred name for nametag, address, email address, and whether you will require childcare, names and ages of children, if any, and days care required.

Make cheques payable in Australian dollars (other currency will not be accepted) to 1996 International Systemic Functional Congress.

We can send you a hard copy of the conference brochure at your request. The brochure includes a clipoff registration form which provides for payment by credit card.

Please email us at isfc.syd@uts.edu.au or write to The Centre for Language and Literacy, UTS, PO Box 123, Broadway 2007, Australia

CONGRESS CALENDAR (updated 26.5.1995)

June

- 20.-24.6.
Middlebury
Computer-Assisted Language Learning Consortium (CALICO)
Contact: CALICO, Duke University, 014 Language Center, Box 90267, Nurham, North Carolina 27708-0267, USA; e-mail: CALICO@ACPUB.DUKE.EDU
- 21.-24.6.
Hong Kong
Conference on Testing and Evaluation in Second Language Education
Contact: Conference Coordinator, Hong Kong University of Science and Technology, Clear Water Bay, Kowloon, Hong Kong; e-mail: LCPOON@USTHK.UST.HK
- 21.-25.6.
Soesterberg
Concepts in Intercultural Encounters (with SIETAR-Nederland)
Contact: Institute for Intercultural Communication, Vlamingstraat 55, NL-2611 KS Delft, The Netherlands; tel/fax: +31-15-15 82 82; e-mail: MFDEWAAL@EURONET.NL
- 22.-23.6.
Dublin
Celtic Linguistics Conference
Contact: Celtic Linguistics Conference, Department of Linguistics, University College Dublin, Belfield, Dublin 4, Ireland; e-mail: CHIOSAIN@OLLAMH.UCD.IE
- 22.-24.6.
Strasbourg
International Conference of FIT (Federation internationale des Traducteurs)
"Audiovisual Communication and Language Transfer"
Contact: Yves Gambier, Dept. of Translation Studies, University of Turku, Tykistökatu 4, 20520 Turku, Finland; fax 921-633 87 30; e-mail: YVES.GAMBIER@UTU.FI
- 22.-24.6.
Heidelberg
Internationale Colloquium zur Lexis
"Lexikalische Analyse romanischer Sprachen"
Contact: C. Schwarze, Fachgruppe Sprachwissenschaft, Universität Konstanz, D-78434 Konstanz, Germany
- 22.-24.6.
Singapore
Asian Reading Congress: Literacy and Biliteracy in Asia
Contact: Ms. Koshu Lulla, ARC 1995 Conference Secretariat, c/o Tele-Temps Pte Ltd., 1002 Toa Payoh Industrial Park #06-1475, Singapore 1231
- 23.-27.6.
Cambridge,
Mass
33rd Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL95)
Contact: Hans Uszkoreit, Program Chair, Universität des Saarlandes, Computerlingvistik, D-66041 Saarbrücken, Germany; e-mail: ACL95@COLI.UNI-SB.DE
- 23.-27.6.
Gascony
5th Toulouse International Workshop on Time, Space and Movement
"Meaning and Knowledge in the Sensible World"
Contact: TSM'95, IRIT - Université Paul Sabatier, 118, route de Narbonne, F-31062 Toulouse
Cedex, France; e-mail: TSM@IRIT.FR
- 29.6.-2.7.
Townsville
4th International Literacy and Education Research Network Conference on Learning
Contact: LERN Conference 1995, PO Box 481, Haymarket, Sydney 2000, Australia
e-mail: LERN95@JCU.EDU.AU
- 26.6.-28.7.
Honolulu
1995 NFLRC (National Foreign Language Resource Center) Summer Institute
"Technology and the Human Factor in Foreign Language Education"
Contact: 1995 NFLRC Summer Institute, University of Hawaii at Manoa, East-West Rd., Bldg 1, Rm. 6A, Honolulu, Hawaii 96822; e-mail: SLTCC@UHUNIX.HAWAII.EDU

July

- 2.-14.7. **TESOL Institute: Session I**
Colchester, Vermont "Peace Education"
Contact: TESOL, 1600 Cameron Street, Suite 300, Alexandria, Virginia 22314-2751, USA
e-mail: TESOL@SMCVAX.SMCVT.EDU
- 5.-7.7. **6th International Conference on Theoretical and Methodological Issues in Machine Translation (TMI 95)**
Leuven
Contact: TMI 95, University of Leuven, Centre for Computational Linguistics, Maria-Theresiastraat 21, 3000 Leuven, Belgium; e-mail: TMI95@CCL.KULEUVEN.AC.BE
- 5.-7.7. **4th International Conference on the Cognitive Science of Natural Language Processing**
Dublin Ireland
Contact: CSNLP, School of Computer Applications, Dublin City University, Dublin 9,
e-mail: ALEX@COMPAPP.DCU.IE
- 6.-8.7. **Colloquium on Syntax and Varieties**
Düsseldorf
Contact: Prof. Dr. Dieter Stein, Heinrich-Heine-Universität, Anglistik III, Englische Sprachwissenschaft, Universitätsstraße 1, 40225 Düsseldorf, Germany
e-mail: DIETER.STEIN@UNI-DUESSELDORF.DE
- 9.-12.7. **The 1995 IAFL (International Association of Forensic Linguistics) Conference**
Armidale
Contact: Diane Eades, Linguistics Department, University of New England, Armidale, Australia; tel: 612 067 73 3185; e-mail: DEADES@METZ.UNE.EDU.AU
- 9.-13.7. **Moscow 1995: An International Conference on Distance Education**
Moscow
Contact: Moscow 1995, c/o Association of American Colleges and Universities, 1818 R Street NW, Washington DC 20009, USA; e-mail: MOSCOW@AACU.NW.DC.US
- 11.-13.7. **5th Congress of the International Association of Machine Translation (MT Summit V)**
Luxemburg University
Contact: Yorick Wilks, Program Chair MT Summit V, Dept. of Computer Science, of Sheffield, Sheffield S10 2UH, UK
- 12.-14.7. **Contemporary Issues in African Linguistics and Literature**
Stellenbosch
Contact: Prof. J.C. Roux, Dept. of African Languages, University of Stellenbosch, Stellenbosch 7599, South Africa; e-mail: JCR@MATIES.SUN.AC.ZA
- 12.-15.7. **14th Annual Penn State Conference on Rhetoric and Composition**
University Park
Contact: Don H. Bialostosky, Department of English, Penn State University, University Park, PA 16802, USA; e-mail: ALG5@PSUVM.PSU.EDU
- 15.-17.7. **European Summer School 'Aspects of Speech Production'**
Birmingham
Contact: Ms P. Chand, School of Psychology, University of Birmingham, Edgbaston, Birmingham B15 2TT, UK; e-mail: P.K.CHAND@BHAM.AC.UK
- 16.-28.7. **TESOL Institute: Session II**
Colchester, Vermont "Peace Education"
Contact: TESOL, 1600 Cameron Street, Suite 300, Alexandria, Virginia 22314-2751, USA
e-mail: TESOL@SMCVAX.SMCVT.EDU
- 17.-21.7. **4th International Cognitive Linguistics Conference**
Albuquerque
Contact: Sherman Wilcox/ICLA95, Department of Linguistics, University of New Mexico, Albuquerque, NM 87131, USA
- 17.-28.7. **Third Summer Institute in English and Applied Linguistics**
Cambridge
"'Context' in Language Learning and Language Understanding"
Contact: University of Cambridge, Board of Continuing Education, Madingley Hall, Madingley, Cambridge CB3 8AQ, UK; fax: +44 954 210677

- 18.-22.7. **22nd International Systemic Functional Congress**
Beijing "Cross-Cultural Currents, Language Functions, and Literacy"
Contact: Terence Lo, Department of English, Hong Kong Polytechnic, Hunghom, Hong Kong; e-mail: EGTERENC@HKPCC.HKP.HK
- 22.-23.7. **5th Annual Meeting of the Society for Text and Discourse**
Albuquerque Contact: The Society for Text and Discourse, Department of Psychology, University of Minnesota, 75 E. River Rd., Minneapolis, MN 55455, USA
e-mail: GOLDMANS@CTRVAX.VANDERBILT.EDU
- 22.-25.7. **17th Annual Conference of the Cognitive Science Society**
Pittsburgh "Language, Action, and Thought"
Contact: A. Lesgold, LRDC, University of Pittsburgh, Pittsburgh, PA 15260, USA
- 23.-26.7. **9th European Conference on Reading**
Budapest Contact: HUNRA, Conference Secretariat, National Széchenyi Library, H-1827 Budapest, Hungary
- 23.-29.7. **10th International Congress of Celtic Studies**
Edinburgh Contact: Department of Celtic, University of Edinburgh, David Hume Tower, George Square, Edinburgh EH8 9JX, Scotland; e-mail: CELRMS@SRV0.ARTS.ED.AC.UK
- 24.-28.7. **Conference on Functional Approaches to Grammar**
Albuquerque Contact: T. Givon, Linguistics Dept., University of Oregon, Eugene, OR 97403, USA
e-mail: TGIVON@OREGON.UOREGON.EDU
- 25.-29.7. **Working with Bakhtin Today**
University Park Contact: Wendell Harris, Department of English, Penn State University, University Park, PA 16802, USA; e-mail: WXHI@PSUVM.PSU.EDU
- 26.-29.7. **7th International Systemic Functional Workshop**
Valencia "Language as Choice"
Contact: Dr. Antonia Sánchez, Depto. Filología Inglesa y Alemana, Facultad de Filología, Universitat de València, Blasco Ibáñez 28, 46010 Valencia, Spain
e-mail: FILING@MAC.UV.ES
- 28.7.-1.8. **11th Annual Meeting of the Language Origins Society**
Pecs Contact: G. Gyori, Janus Pannonius University, Department of English, Ifjusag utja 6, 7624 Pecs, Hungary; e-mail: GYORI@BTK.JPTE.HU
- August
- 2.-4.8. **2nd Symposium on Natural Language Processing (SNLP '95)**
Bangkok Contact: Yuen Poovarawan, Director, The Office of University Computer Services, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand; e-mail: YUEN@NONTRI.KU.AC.TH
- 4.-7.8. **American Association of Teachers of German with Internationaler Deutschlehrerverband**
Stanford Contact: AATG, 112 Haddontowne Court #104, Cherry Hill, NJ 08034, USA
- 6.-11.8. **International Council for Central and East European Studies**
Warsaw Contact: G. Fowler, Slavic Department, Indiana University, Bloomington, IN 47405, USA
e-mail: GFOWLER@INDIANA.EDU
- 6.-10.8. **23th World Congress of the International Association of Logopedics and Phoniatics**
Cairo Contact: Nasser Kotby, 11 El-Ansary Street, Manshiet El-Bakry, ET-11341 Cairo, Egypt

- 8.-10.8.
Manoa **6th Japanese/Korean Linguistics Conference**
Contact: John Haig, J/K Conference, Department of East Asian Languages and Literatures,
University of Hawaii at Manoa, 1890 East West Rd., Honolulu, HI 98822, Hawaii
e-mail: HAIG@UHUNIX.UHCC.HAWAII.EDU
- 8.-12.8.
San Antonio **22nd LACUS (Linguistic Association of Canada and the United States) Forum**
Contact: Ruth Brend, LACUS Conference Coordinator, 3363 Burbank Drive, Ann Arbor,
Michigan 48105, USA; e-mail: RUTH.BREND.@UM.CC.UMICH.EDU
- 9.-11.8.
Edmonton **Frauen - Literatur - Sprache**
Contact: Dr. Britta Hufeisen, Department of Germanic Languages, University of Alberta,
Edmonton, AB, T6G 2E6 Canada
- 10.-15.8.
Jyväskylä **8th International Congress for Fenno-Ugric Studies (FU 8.)**
Contact: Heikki Leskinen, Department of Finnish, University of Jyväskylä, PL 35,
40351 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 441
- 13.-18.8.
Manchester **The Twelfth International Conference on Historical Linguistics**
Contact: ICHL, Department of Linguistics, University of Manchester, Oxford Road,
Manchester M14 0XS, UK; e-mail: ICHL1995@MAN.AC.UK
- 13.-19.8.
Stockholm **XIIIth International Congress of Phonetic Sciences (ICPhS 95)**
Contact: ICPhS 95, c/o Congrex, P.O. Box 5619, S-114 86 Stockholm, Sweden
e-mail: CONGREX@ASK.SE
- 13.-19.8.
Vancouver **IX. IVG (Internationale Vereinigung für germanische Sprach- und
Literaturwissenschaftl. Weltkongress**
"Alte Welten - neue Welten: Sprache und Literatur in Zeiten soziokultureller Umbrüche"
Contact: Dr. M. Batts, 8414 Granville Street, Dept. 33, Vancouver, BC, Canada V6P 4Z9
- 14.-25.8.
Barcelona **7th European Summer School in Logic, Language, and Information**
Contact: ESSLLI95, GILCUB, Avda. Vallvidrera 25, 08017 Barcelona, Spain
e-mail: ESSLLI@GILCUB.ES
- 18.-19.8.
Taipei **ROCLING VIII**
Contact: Shinn-Shi Cheng, Department of Computer Science and Information Engineering,
National Taiwan University, Taipei, Taiwan; e-mail: HH-CHEN@CSIE.NTU.EDU.TW
- 19.-20.8.
Montreal **IJCAI -95 Workshop on "Context in Natural Language Processing"**
Detroit,
Contact: Lucja Iwanska, Department of Computer Science, Wayne State University,
MI 48202, USA; e-mail: LUCJA@CS.WAYNE.EDU
- 25.-27.8.
Athens **5th International NELLE (Networking English Language Learning in Europa)
Conference**
"European Trends in Foreign Language Teaching: Methods and Practice"
Contact: Wolfgang Ridder, NELLE Conference Office, Beethoven Str. 5, D-33604
Bielefeld, Germany
- 26.-31.8.
Nijmegen **6th European Conference for Research on Learning and Instruction**
"Teaching how to learn and learning to learn"
Contact: Dr. Cor Aarnoutse, University of Nijmegen, Department of Educational Sciences,
P.O. Box 9103, 6500 HD Nijmegen, The Netherlands
- 26.8.-1.9.
Lille **Association des Professeurs de Langues Vivantes (FIPLV)**
"L'évolution des pratiques de classe en Europa"
Contact: Bernard Delahousse, 6, allée des Violettes, F-59147 Chemy, France

- 28.-29.8.
Helsinki **Fachtagung Deutsch als Fremdsprache**
"Schreiben im Berufsbereich Wirtschaft"
Contact: Sirkka-Liisa Lainio, Helsingin kauppakorkeakoulu, Kielten laitos, Runebergin-
katu 14-16, 00100 Helsinki; fax: 90-4313 682; e-mail: DAFTAGE@SHH.FI
- 28.-29.8.
Trento **Facts and Events in the Semantics of Natural Language**
Contact: Fabio Pianesi, Istituto per la Ricerca Scientifica e Tecnologica (IRST),
I-38050 Povo, Trento, Italy; e-mail: PIANESI@IRST.IT
- 28.8.-8.9.
Saarbrücken **5. Sommerschule der DgFS "Sprache: Kognitive Strukturen und Prozesse"**
Contact: M. Pinkal, DgFS-Sommerschule 95, Universität des Saarlandes, FR 8.7,
Computerlinguistik, D-66041 Saarbrücken, Germany
- 29.8.-2.9.
Wien **10th European Symposium on Languages for Special Purposes (LSP '95)**
"Multilingualism in Specialist Communication"
Contact: Gerhard Budin, University of Vienna Infoterm, Heinrichstraße 38, A-1021 Wien,
Austria; tel: ++43-1-26 75 35 310
- 31.8.-2.9.
Leiden **28th Annual Meeting of the Societas Linguistica Europaea**
"Descriptive and theoretical perspectives of comparative linguistics"
Contact: SLE 1995, Department of English, University of Leiden, P.O. Box 9515,
2300 RA Leiden, The Netherlands; e-mail: SLE@RULLETT.LEIDENUNIV.NL
- September
- 1.-2.9.
Utrecht **Workshop on Optionality**
Contact: Workshop on Optionality, Research Institute for Language and Speech (OTS),
Utrecht University, Trans 10, 3512 JK Utrecht, The Netherlands
e-mail: NEELEMAN@LET.RUU.NL
- 3.-5.9.
Nijmegen **International Workshop on Language Variation and Linguistic Theory**
Contact: R. Van Hout, Department of Linguistics, University of Tilburg, P.O. Box 90153,
5000 LE Tilburg, The Netherlands; e-mail: ROELAND.VANHOUT@KUB.NL
- 6.-8.9.
Jyväskylä **Workshop "Dyslexia and early language development"**
Contact: Matti Leiwo, University of Jyväskylä, Department of Communication, PL 35,
40351 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 513; e-mail: LEIWO@JYU.FI
- 6.-9.9.
Ylöjärvi **Nordische Konferenz**
"Deutsche Sprache und Kultur - Brücke und Scharnier im Nordosten Europas?"
Contact: Nordische Konferenz, Universität Tampere, Philologie I, Germanistisches
Institut, Postfach 607, 33101 Tampere, Finland
- 7.-9.9.
Valencia **EUROCALL 1995 Conference**
Contact: June Thompson, CTI Centre for Modern Languages, University of Hull,
Hull HU6 7RX, UK; e-mail: EUROCALL@UK.AC.HULL
- 7.-9.9.
Groningen **Groningen Assembly on Language Acquisition (GALA 95)**
Contact: Charlotte Koster, GALA 95, University of Groningen, Dutch Department,
Postbus 716, 9700 AS Groningen, The Netherlands; e-mail: GALA95@LET.RUG.NL
- 7.-10.9.
Jyväskylä **Nelas IV "Language development, social interaction, and cognitive development"**
Contact: Matti Leiwo, University of Jyväskylä, Department of Communication, PL 35,
40531 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 513; e-mail: LEIWO@JYU.FI
- 7.-11.9.
Dublin **EUROSLA (European Second Language Association) 1995**
Contact: Vera Regan, French Department, University College Dublin, Belfield,
Dublin 4, Ireland; e-mail: VMREGAN@MACOLLAMH.UCD.IE

- 8.-10.9. **Inaugural Meeting of the Association of Linguistic Typology (ALT)**
 Vitoria-Gasteiz Contact: Frans Plank, Fachgruppe Sprachwissenschaft, Universität Konstanz, Postfach 5560, D-78434 Konstanz, Germany; e-mail: FRANS.PLANK@UNI-KONTANZ.DE
- 9.-13.9. **International Summer School "Contemporary Topics in Computational Linguistics"**
 Tzikov Chark Contact: Prof. R. Mitkov, Marthin-Luther Str. 14, D-66111 Saarbrücken, Germany
 e-mail: MITKOV@INFORMATIK.UNI-HAMBURG.DE
- 9.-16.9. **14eme Colloque Européen sur la Grammaire et le Lexique Compares des Langues Romanes**
 Tel Aviv Contact: David Gaatone, Dept. de français, Université de Tel Aviv, 69978 Tel Aviv, Israel
 e-mail: DGAATONE@CCSG.TAV.AC.IL
- 11.-15.9. **Moderne Methoden der Corpusanalyse**
 Bonn Contact: Prof. Winfried Lenders, Institut für Kommunikationsforschung und Phonetik, Universität Bonn, Poppelsdorfer Allee 47, D-53115 Bonn, Germany
 e-mail: LENDERS@UNI-BONN.DE
- 12.-14.9. **Biennial Conference of the British Aphasiology Society**
 York Contact: Dr. Sue Franklin, BAS Conference '95, Department of Psychology, University York, Heslington, York YO1 5DD, UK; e-mail: SEF3@YORK.AC.UK
- 12.-15.9. **International Symposium "Language and Consciousness"**
 Varna Contact: Maxim Stamenov, Institute of the Bulgarian Language, Shipchenski Prokhoz St. 52, bl. 17, 1113 Sofia, Bulgaria; e-mail: MAXSTAM@BGEARN.BITNET
- 14.-15.9. **ESCA - NATO Tutorial and Workshop on "Speech under Stress"**
 Lisbon Contact: Mrs. Ilda Ribeiro, INESC-Instituto de Engenharia de Sistemas e Computadores, R. Alves Redol 9, 1000 Lisbon, Portugal; e-mail: STRESS@SPEECH.INESC.PT
- 14.-16.9. **International Conference 'Recent Advances in Natural Language Processing'**
 Velingrad Contact: Ruslan Mitkov, Martin-Luther Str. 14, D-66111 Saarbrücken, Germany
 E-mail: MITKOV@INFORMATIK.UNI-HAMBURG.DE
- 15.-16.9. **5th Finnish Seminar on Discourse Analysis**
 Turku Contact: Ellen Valle, University of Turku, Department of Translation Studies, Tykistökatu 4, 20520 Turku, Finland; e-mail: ELLEN.VALLE@UTU.FI
- 15.-16.9. **International Conference "The Linguistic Foundations of Translation"**
 Liverpool Contact: Dr Gill Richardson, Applied English Languages Studies Unit, University of Liverpool, P.O. Box 147, Liverpool L69 3BX, UK
 e-mail: G.RICHARDSON@LIVERPOOL.AC.UK
- 15.-16.9. **Conference on Reading in the University in First, Second, and Foreign Languages**
 Toulouse Contact: Gail Taillefer, Département des Langues et Civilisations, Université des Sciences Sociales, Place Anatole-France, 31042 Toulouse, France; fax 33-61-22-94-08
- 15.-17.9. **23. Öffentlich Fachtagung der Deutschen Gesellschaft für Sprechwissenschaft und Sprecherziehung**
 Leipzig Contact: Dr. Siegrun Lemke, Universität Leipzig, Augustusplatz 9, 04109 Leipzig, Germany Fax: 0341-719-3029
- 18.-20.9. **Autumn Meeting of The Linguistics Association of Great Britain**
 Essex Contact: Billy Clark, Middlesex University, Trent Park, Bromley Rd., London N14 4XS, UK e-mail: BILLY1@MDX.AC.UK
- 18.-21.9. **EUROSPEECH '95 Conference**
 Madrid Contact: Conghrisa, C/. Serrano 240, Madrid 28016, Spain; Fax: (+34) 1 457 01 73

- 18.-23.9.
Palermo **XXI Congresso internazionale di linguistica romanza**
Contact: Segretaria del XXI Congresso, Centro di Studi Filologici e Linguistici Siciliani, Facoltà de Lettere, Univ. Palermo, I-90128 Palermo, Italy
- 18.-23.9.
Crimea **International Conference "Cognitive Processes in Spoken and Written Communication: Theories and Applications"**
Contact: Dr. Svetlana Dikareva, Simferopol State University, Dept. of Russian Language, Yaltinskaya 4, Simferopol, Crimea, Ukraine 333036
e-mail: DIKAREVA@CCSSU.CRIMEA.UA
- 19.-22.9.
Durham **Issues in Interpreting II: International Perspectives**
Contact: Conference Secretariat, Issues in Interpreting II, Deaf Studies Research Unit, University of Durham, Elvet Riverside II, New Elvet, Durham, GB-DH1 3JT, UK
- 20.-22.9.
Nancy **Workshop "Anaphora and Reference"**
Contact: Anne Reboul, Workshop "Anaphora & Reference", C.R.I.N., BP 239, 54506 Vandoeuvre-lhs-Nancy, France; e-mail: REBOUL@LORIA.FR
- 22.-24.9.
Lódz **2nd International Maastricht - Lódz Duo Colloquium**
"Theoretical Aspects of Translation and Interpreting"
Contact: Prof. B. Lewandowska-Tomaszczyk, Institute of English Studies, University of Lódz, Ul. Kosciuszki 65, 90-514 Lódz, Poland; e-mail: SAJEANFA@PLUNLO51.BITNET
- 25.-26.9.
Tromsö **Workshop "L2-L3 und ihre zwischensprachliche Interaktion. Zu individueller Mehrsprachigkeit und gesteuertem Sprachenlernen"**
Contact: Beate Lindemann, ISL, Universität Tromsö, N-9037 Tromsö, Norwegen
- 25.-29.9.
Münster **24. Deutscher Romanistentag**
Contact: Jürgen Grimm, Universität Münster, Romanisches Seminar, Bispinghof 3A, D-48143 Münster, Germany
- 27.-30.9.
Canberra **20th Annual Conference of the Applied Linguistics Association of Australia**
"Language and Prejudice"
Contact: ALAA Conference, Department of Modern Languages, The Australian National University, Canberra, ACT 0200, Australia; e-mail: ALAA-PLAN@ANU.EDU.AU
- 28.-30.9.
Lyon **Reseau lexicologie, terminologie, traduction: IVE Journées Scientifique**
"Lexicomatique et dictionnaires"
Contact: P. Thoiron, Université Lumière Lyon 2, Faculte des langues, CRTT, 86, rue Pasteur, 69365 Lyon Cedex 07, France; e-mail: THOIRON@DIOGENE.UNIV.LYON2.FR
- 28.-30.9.
Kassel **26th Annual Congress of GAL (Gesellschaft für Angewandte Linguistik)**
"Communication: A Key Issue in Modern Society"
Contact: Prof. Dr. D. Wolff, Bergische Universität/Gesamthochschule Wuppertal, Fachbereich 4, D-42097 Wuppertal, Germany
- 28.-30.9.
Prague **1st Congress of the European Society for Translation Studies (EST)**
"Translation/Interpreting as Intercultural Communication"
Contact: EST. c/o Zuzana Jettmarová, Institution of Translation Studies, Hybernská 3, CZ-11000 Praha 1, Czech Republic
- 29.9.-1.10.
Ithaca **Second Language Research Forum (SLRF '95)**
Contact: SLRF 1995, Cornell University, Department of Modern Languages and Linguistics, Morill Hall, Ithaca, NY 14853-4701, USA; e-mail: SLRF95@CORNELL.EDU

October

- 4.-6.10. **5th Meeting of the Special Interest Group "Computational Linguistics" of the German Linguistics Society (DGfS)**
Düsseldorf
"Integrative Approaches to Computational Linguistics"
Contact: 5. Fachtagung Computerlinguistik, Seminar für Allgemeine Sprachwissenschaft, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf, Universitätsstr. 1, D-40225 Düsseldorf, Germany
e-mail: CL@LING.UNI-DUESSELDORF.DE
- 4.-6.10. **16. Fremdsprachendidaktikerkongreß der Deutschen Gesellschaft für Fremdsprachenforschung (DGFF)**
Halle
"Fremdsprachliches Handeln im Spannungsfeld von Prozeß und Inhalt"
Contact: Dr. Norbert Lademann, FB Sprach- und Literaturwissenschaften, Institut für Anglistik und Amerikanistik, D-06099 Halle (Saale), Germany
- 6.-7.10. **Minisymposium "Teori - empiri - korpus i fackspråksforskningen"**
Vaasa
Contact: Prof. Christer Laurén, Institutionen för nordiska språk, Vasa universitet, PB 297, 65101 Vasa, Finland; e-mail: CHL@UWASA.FI
- 6.-8.10. **24th Annual Meeting of the Linguistic Association of the Southwest (LASSO 24)**
Las Cruces
Contact: G. D. Bills, Executive Director, LASSO, Dept. of Linguistics, University of New Mexico, Albuquerque, NM 87131-1196, USA; e-mail: GBILLS@UNM.EDU
- 12.-14.10. **Penn State Conference on the Acquisition of Spanish as a First or Second Language**
Contact: Conference on Language Acquisition, The Pennsylvania State University, Dept. of Spanish, Italian & Portuguese, 352 N. Burrowes Bldg., University Park, PA 16802, USA
e-mail: WRG3@PSUVM.PSU.EDU
- 12.-14.10. **The Paris Syntax and Semantics Conference**
Paris
Contact: Colloque de syntaxe et sémantique de Paris, Université Paris 7, Linguistique, UFRL, Case 7003, Tour Centrale, 2 Place Jussieu, 75251 Paris-Cedex 05, France
e-mail: CSSP95@LINGUIST.JUSSIEU.FR
- 13.-14.10. **Puheviestinnän päivät**
Jyväskylä
Contact: Maili Pörhölä, viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40351 Jyväskylä; tel. 941-601 523
- 13.-15.10. **UNITY AND DIVERSITY. The 4th International Conference on Narrative**
Lexington
Contact: Joachim Knuf, Department of Communication, 127 Grehan Building, University of Kentucky, Lexington, KY 40506-0042, USA; e-mail: JKNUF@UKCC.UKY.EDU
- 13.-15.10. **7. internationale Arbeitstagung "Germanistische Forschungen zum literarischen Text"**
Vöyri
Contact: Universität Vaasa, Institut für Deutsche Sprache und Literatur, "GeFoLiT", PL 297, 65101 Vaasa, Finland; Tel. +358-61-324 81 30
- 13.-15.10. **1st Conference on Formal Approaches to the South Slavonic Languages**
Plovdiv
Contact: Prof. Iordan Penchev, Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Science, 52 Shipchenski prohod str. bl. 17, 1113 Sofia, Bulgaria
e-mail: JPEN@GEARN.BITNET
- 16.-18.10. **III Congeso Nacional de Linguística**
Puebla
Contact: Rosa Graciela Montes, Chair, Organizing Committee, Apdo. Postal 1356, 72001 Puebla, PUE, Mexico; e-mail: RMONTES@CCA.PUE.UDLAP.MX
- 19.-22.10. **The Tbilisi Symposium on Language, Logic and Computation**
Tbilisi
Contact: The Tbilisi Symposium, Human Communication Research Centre, University of Edinburgh, 2 Buccleuch Place, Edinburgh EH8 9LW, UK
e-mail: TBILISI@COGSCI.ED.AC.UK

- 27.-29.10. **Eastern States Conference on Linguistics (ESCOL '95)**
Hanover Contact: ESCOL '95, Program in Linguistics and Cognitive Science, 6086 Reed Hall,
Dartmouth College, Hanover, NH 03755, USA
e-mail: LINDSAY.WHALEY@DARTMOUTH.EDU
- 31.10.-2.11. **4th Diachronic Generative Syntax Conference (DIGS 4)**
Montreal Contact: DIGS 4, Departement de linguistique, Universite du Quebec a Montreal,
CP 8888, Succ. Centre-ville, Montreal, Canada H3C 3P8; e-mail: DIGS4@UQAM.CA
- November
- Nov. 1995 **Nordic Symposium on Intercultural Communication and Contact**
Jyväskylä Contact: Jaakko Lehtonen, Department of Communication Studies, University of Jyväskylä,
P.O. Box 35, 40351 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 524
- 3.-5.11. **20th Annual Boston University Conference on Language Development**
Boston "First and Second Language Acquisition"
Contact: Boston University Conference on Language Development, 138 Mountfort Street,
Boston, MA 02215, USA; e-mail: LANGCONF@LOUIS-XIV.BU.EDU
- 3.-5.11. **Comparative Germanic Syntax Workshop XI**
New Brunswick Contact: CGSW XI, Department of Linguistics, Rutgers University, 18 Seminary Place,
New Brunswick, NJ 08903, USA; e-mail: SAFIR@CANCER.RUTGERS.EDU
- 3.-5.11. **XXIX Congresso Internazionale di Studi della Società di Linguistica Italiana**
Malta Contact: A. Cassola, University of Malta, Faculty of Arts, Msida, Malta
- 8.-11.11. **2nd International Conference on Communication in the Workplace**
Sydney "Local Diversity, Global Connections: Communication, Culture and Business"
Contact: NLLIA Centre for Workplace Communication and Culture, University of
Technology, Sydney, P.O. Box 123, Broadway, New South Wales, 2007, Australia
e-mail: D.BROSNAN@UTS.EDU.AU
- 9.-10.11. **European Conference on Language Planning**
Barcelona Contact: Institut de Sociolingüística Catalana, Direcció General de Política Lingüística,
Carrer de Mallorca 272, la Planta, 08037 Barcelona, Spain; e-mail:
A00119@SERVICOM.ES
- 9.-11.11. **4th Annual "Innovations in Education" Conference**
Minot "Technology in Education"
Contact: Gary J. Ross, Midcontinent Institute, Minot State University, 500 University
Avenue West, Minot, North Dakota 58707, USA; e-mail:
ROSS@WARP6.CS.MISU.NODAK.EDU
- 10.-12.11. **AAAI-95 Fall Symposium: "Formalizing Context"**
Cambridge, Mass Contact: Sasa Buvac (Chair), Department of Computer Science, Stanford University,
Stanford CA 94305-2140, USA; e-mail: BUVAC@SAIL.STANFORD.EDU
- 10.-11.11. **Research Perspectives in Adult Language Learning and Acquisition**
Columbus Contact: RP-ALLA 95, National Foreign Language Resource Center, The Ohio State
University, 276 Cunz Hall, 1841 Millikin Rd., Columbus, Ohio 43210-1229, USA
- 13.-17.11. **International Conference on Interfaces in Linguistics**
Oporto Contact: Associacao Portuguesa de Linguistica, Dpto de Linguistica General e Romanica,
Faculdade de Letras, Universidade de Lisboa, Cidade Universitaria, 1699 Lisboa Codex,
Portugal

- 14.-16.11. **International Seminar on English for Specific Purposes**
 Johor Bahru "Innovations and Future Directions in English for Specific Purposes"
 Contact: The Chairperson ESP'95, Dept. of Modern Languages, Faculty of Management and Human Resources, Universiti Teknologi Malaysia, Locked Bag 791, 80990 Johor Bahru, Johor Darul Takzim, Malaysia; M-AINOL@UTMJB
- 17.-18.11. **AFinLAn syssymposiumi 1995**
 Vaasa "Kieli ja tietokone"
 Contact: Terttu Harakka, Viestintätieteiden laitos, Vaasan yliopisto, PL 700, 65101 Vaasa, Finland; tel. 961-3248 368; e-mail: TEPA@UWASA.FI
- 17.-18.11. **Workshop on 'Temporal, Aspectual and Verbal Projections: The Clausal Architecture'**
 Bergamo Contact: Alessandra Giorgi, Piazza Vecchia 8, 24100 Bergamo, Italy
 e-mail: GIORGI@IRST.ITC.IT
- 18.-20.11. **ACTFL (American Council on the Teaching of Foreign Languages) Annual Convention**
 Anaheim Contact: ACTFL, 6 Executive Plaza, Yonkers, NY 10701-6801, USA
- 27.-29.11. **Chulalongkorn University Language Institute (CULI) 2nd International Conference**
 Bangkok "Expanding Horizons in English Language Teaching"
 Contact: Chaniga Silpa-Anan, Director, CULI, Prembrachatr Bldg., Phyathai Rd., BKK 10330, Thailand; e-mail: CHANIGA@CHULKN.CHULA.AC.TH
- 30.11.-1.12. **First European Conference on Formal Description of Slavic Languages**
 Leipzig Contact: Gerhild Zybatow, Universität Leipzig, Institut für Slavistik, Augustusplatz 2, 04109 Leipzig, Germany; e-mail: SLAVLIPS@RZAIX340.RZ.UNI-LEIPZIG.DE
- December
- 7.-9.12. **The Belgian Linguistic Association 1995 Conference on Political Linguistics**
 Antwerp Contact: IPrA Research Center, UIA-GER, Universiteitsplein 1, B-2610 Wilrijk, Belgium
 e-mail: IPRA@REKS.UIA.AC.BE
- 7.-9.12. **Going Romance 1995 - 9th Symposium on Romance Linguistics**
 Amsterdam Contact: Going Romance, Department of French, University of Amsterdam, Spuistraat 134, 1012 VT Amsterdam, The Netherlands; e-mail: GOING.ROMANCE@LET.VU.NL
- 14.-16.12. **4th Meeting of the Student Organization of Linguistics in Europe (CONSOLE 4)**
 Paris Contact: Jacqueline Gueron, Departement d'Anglais, U. Paris X. Nanterre, 200 Avenue de la Republique, 92001 Cedex, Nanterre, France; e-mail: GUERON@IDF.EXT.JUSSIEU.FR
- 14.-17.12. **11th International Conference of Applied Linguistics**
 Volos "The Social Dimension in the Teaching and Learning of Modern Languages"
 Contact: Prof. Stathis Efstathiadis, Aristotle University, P.O. Box 52, GR-540 06, Thessaloniki, Greece; fax (031) 997 432
- 18.-21.12. **The Tenth Amsterdam Colloquium**
 Amsterdam "Interdisciplinary Study of Semantics"
 Contact: Organizing Committee 10th Amsterdam Colloquium, ILLC/Dept. of Philosophy, University of Amsterdam, Nieuwe Doelenstraat 15, 1012 CP Amsterdam, The Netherlands
 e-mail: ACTEN@ILLC.UVA.NL
- 27.-30.12. **Modern Language Association of America (MLA)**
 Chicago Contact: MLA, 10 Astor Place, New York, NY 10003-6981, USA

Finn Lectoran ennuste:
**Luvassa aurinkoisia kesäpäiviä ja
 paljon hyviä uutuukskirjoja.**

Tulossa syksyllä:

Ranskan kielioppi
 Tekniikan venäjää
 Nykypäivän Venäjä
 Espanjan harjoituskirja
 Svenska för Ebeneser

Lisätietoja kustantajalta:

FINN LECTURA

Rautatiepääläisenkatu 6, 00520 Helsinki
 Puh. (90) 1502 348, fax (90) 1464 370

NORDEUROPÄISCHE BEITRÄGE
aus den Human- und Gesellschaftswissenschaften

SCANDINAVIAN UNIVERSITY STUDIES
in the Humanities and Social Sciences

Herausgegeben von / Edited by
Hartmut Schröder

Die 1992 gegründete internationale Schriftenreihe stellt es sich zur Aufgabe, bedeutende nordeuropäische Forschungsergebnisse aus den Human- und Gesellschaftswissenschaften in deutscher, englischer und/oder französischer Sprache einem interessierten Fachpublikum innerhalb und außerhalb Nordeuropas vorzustellen. Veröffentlicht werden insbesondere Dissertationen, wissenschaftliche Monographien, Kongreßdokumentationen, Lehrbücher, Sammelbände und Festschriften. Dem Herausgeber der Reihe steht ein internationaler Beirat zur Seite, dem Wissenschaftler aus den verschiedensten Disziplinen der Human- und Gesellschaftswissenschaften angehören.

This new series which began publication in 1992, aims to submit pertinent Scandinavian research from the arts and sciences in English, German and French. This series is intended for a professional public in Scandinavia and abroad. Competent dissertations, scientific monographs, conference documents as well as textbooks, collected essays and festschriften by recognized scholars will be selected for publication. An international advisory board, consisting of scholars from diverse disciplines in the humanities and the social sciences, will be at the disposal of the editor.

PETER LANG

Europäischer Verlag der Wissenschaften

Band 1 ▲ Riitta Korhonen /
Martin Kusch /
Hartmut Schröder (Hrsg.)

Lopussa teksti

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1992. VII, 226 S.

ISBN 3-631-45187-3 br. DM 64.--

Viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana monet kielitieteilijät ovat kokeneet tärkeäksi tarkastella kielen käyttöä niin puhutussa kuin kirjoitetussakin muodossa. On syntynyt mitä erilaisimpien diskurssien kenttä, jonka edustajat kiistelyistään huolimatta jakavat tietyt perusoletukset: (1) perinteisen kielitieteen menetelmät eivät riitä ymmärtämään ja selittämään kielen käyttöä; (2) kielen käytön ymmärtäminen ja selittäminen vaatii suuren kimpun menetelmiä (kielitieteestä, filosofiasta, yhteiskunta- ja kulttuuritieteistä); ja (3) kielen käytön ymmärtäminen ja selittäminen vuorostaan voivalottaa monia yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden keskeisimpiä kysymyksiä uudesta näkökulmasta.

Band 2 ▲ Marianne Nordman (Hrsg.)

Fachsprachliche Miniaturen

Festschrift für Christer Laurén

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1992. 134 S., zahlr. Abb.

ISBN 3-631-45346-9 br. DM 49.--

Fachkommunikation spielt in unserem Leben eine wichtige Rolle, und das Interesse für Fachsprachenforschung gilt sowohl synchronischen als auch diachronischen Aspekten. In der Auswahl der Beiträge dieses Buches spiegelt sich die Vielfalt der Forschungsaktivitäten auf dem Gebiet der Fachsprachen. Das Buch geht auf wissenschaftstheoretische und gesellschaftliche Fragen ein, befaßt sich mit Termini und Wörtern, syntaktischen und semantischen Markers, Textganzheiten und auch damit, wie man Texte erlebt.

Band 3 ▲ Mariann Skog-Södersved
**Wortschatz und Syntax des
außenpolitischen Leitartikels**

Quantitative Analysen der Tageszeitungen "Neues Deutschland", "Neue Zürcher Zeitung", "Die Presse" und "Süddeutsche Zeitung"

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1993. 338 S., 89 Tab.

ISBN 3-631-45840-1 br. DM 95.--

Mit Hilfe einer computergestützten quantitativen Methode werden Charakteristika der Sprache des außenpolitischen Leitartikels in den Zeitungen "Neues Deutschland", "Neue Zürcher Zeitung", "Die Presse" und "Süddeutsche Zeitung" ermittelt. Eingehend wird die Wortbildung der Hauptwortklassen erörtert, aber auch Fragen wie das Vorkommen von Fremdwörtern und Eigennamen werden behandelt. Die Phraseolexeme werden morphologisch-syntaktisch klassifiziert und u.a. auf Modifikation, Idiomatizität und Stil hin untersucht. Der Satzbau und die syntaktische Funktion der Wortklassen werden dargestellt. Es wird festgestellt, daß der lange Satz typisch für den (außenpolitischen) Leitartikel ist. Die Ergebnisse der Analysen werden mit Ergebnissen anderer Untersuchungen zur Pressesprache verglichen.

Band 4 ▲ Anna Mauranen

Cultural Differences in Academic Rhetoric

A Textlinguistic Study

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1993. XI, 280 pp., num. tab.

ISBN 3-631-46474-6 pb. DM 79.--

Academic writing is rhetorical and culturally conditioned. What in one culture appears as effective and proper, can in a new cultural context look like chaotic writing and sloppy thinking. To discover

the ways in which such impressions are made, we need careful textual analysis of academic writing in different cultural contexts. This book takes a textlinguistic approach and contrasts academic journal articles in a large and dominant culture (Anglo-American), a small and peripheral one (Finnish), and the intercultural products of the small culture members writing in the dominant language (Finns in English). The results indicate that academics do have culture-specific writing styles, and that textlinguistic tools are crucial if we want to expand our understanding of written communication.

Band 5 ▲ Peder Skyum-Nielsen /
Hartmut Schröder (eds.)

Rhetoric and stylistics today

An international Anthology

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1994. 187 pp., zahlr. Abb.

ISBN 3-631-46387-1 pb. DM 59.--

This book gives an overview of research into rhetoric and stylistics in the early 1990s. It contains articles on a wide span of modern research themes – e.g. on political oratory in the U.S. presidential campaigns, semiotic aspects of multimedia texts, interplay of verbal and non-verbal elements in packaging discourse, WE-slogans of modern organizations and enterprises, efficient writing of scientific texts, style in cooking recipes, relations between rhetoric and ethics, and on rhetorical strategies in LSP texts. The 21 articles are written by scholars attached to the scientific commission on "Rhetoric and Stylistics" in the International Association for Applied Linguistics (AILA).

Band 6 ▲ Jouko Jokisalo

**Vom Bockmist zur
geschichtsmäßigen Kraft**

Determinanten und Wirkung der
Heilsversprechen des "deutschen
Sozialismus" (1933-1939)

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1994. 322 S.

ISBN 3-631-47127-0 br. DM 89.--

"In Deutschland sei der Sozialismus begonnen worden und werde nach dem Krieg vollendet" - Wie konnte der NS eine so nachhaltig bei deutschen Kriegsgefangenen des Jahres 1941 wirkende Meinung bilden? Wie konnte sich aus einem Heer von sozial deprimierten Arbeitslosen eine aggressive Armee formieren? Waren Rassismus, Nationalismus und Antibolschewismus wirklich nur 'Wahnvorstellung' einer isolierten Führungselite? Die Studie versucht darzustellen, wie diese Vorstellungen, mit konkreten Problemen verbunden, zur kulturellen Hegemonie werden konnten. Die Forschungsschwerpunkte sind u.a.: die Losung "Recht auf Arbeit ist Sozialismus"; Was war das "Programm des Sozialismus" (Goebbels) der NSDAP? Wie konnte die NSDAP als "Arbeiterpartei" auftreten? Wie konnten die NS-Ideologien an die Ideen des utopischen Sozialismus anknüpfen? Die soziale Utopie der NS-Ideologie vom "deutschen Sozialismus".

Band 7 ▲ Jarmo Pulkkinen

**The Threat of Logical
Mathematism**

A Study on the Critique of
Mathematical Logic in Germany at
the Turn of the 20th Century

Frankfurt/M., Berlin, Bern, New York, Paris,
Wien, 1994. 187 pp.

ISBN 3-631-47409-1 pb. DM 64.--

The present survey of the critique of mathematical logic in Germany at the turn of the 20th century attempts to answer several interesting questions: How did the contemporary German philo-

sophers see the role and significance of logic? What kind of relationships did they claim to exist between logic, mathematics, linguistics and psychology? Pulkkinen starts by giving a historical survey of the development of German logic 1830-1920 as it appears against the background of German academic philosophy. Next he studies the interrelationships between logic and psychology, logic and linguistics, and logic and mathematics. After this the author presents the general features of the reception of mathematical logic in Germany between 1880 and 1920. This is followed by a more detailed account of the arguments of three individual critics: Fritz Mauthner, Heinrich Rickert, and Theodor Ziehen.

In Vorbereitung:

Christer Laurén / Marianne Nordman

Fachkommunikation

1995. Ca. 150 S.

ISBN 3-631-48435-6 br. ca. DM 54,--

In Vorbereitung:

Ari Salminen / Pertti Ahonen

Metamorphosis of the administrative Welfare State

1995. Ca. 200 S.

ISBN 3-631-48494-1 br. ca. DM 65,--

In Vorbereitung:

Eero Laine

Learner's Attitude towards Learning in the Second National Language in two Bilingual countries

1995. Ca 200 S.

ISBN 3-631-48813-0 br. ca. DM 65,--

Bitte liefern Sie folgende Titel:
Please supply the following titles:

Anzahl	Autor/Titel	ISBN

Unsere Preise sind unverbindliche Preisempfehlungen und verstehen sich inkl. Mehrwertsteuer sowie zzgl. Versandkosten. Preisänderungen bleiben vorbehalten. Die Auslieferung erfolgt durch die Peter Lang AG, Bern/Schweiz.
Our prices are recommended prices and do not include postage and handling. Prices are subject to change without notice. Books are distributed by Peter Lang AG, Berne/Switzerland.

Bitte unter Angabe Ihrer genauen Adresse einsenden an:
Please indicate your exact address and send to:

Peter Lang **Europäischer Verlag der Wissenschaften**
Abt. WP, Eschborner Landstr. 42-50, D-60489 Frankfurt/M.

VÄITÖKSIÄ

Maija Kalin:

Coping with problems of understanding: repair sequences in conversations between native and non-native speakers.

Studia Philologica Jyväskyläensia 36. Jyväskylän yliopisto.

Ymmärtämisen ongelma kielenoppijan ja äidinkielen puhujan viestinnässä on pitkään ollut keskeinen kiinnostuksen kohde kielenoppimisen tutkimuksessa. Lähestymistapoja on ollut monia: ymmärtämisiongelmia on tarkasteltu niin oppijoiden kuin syntyperäisten puhujienkin näkökulmasta erilaisten mallien ja teorioiden avulla. Keskeisiä tutkimuksen kohteita ovat olleet ainakin kielenoppijoille tyypilliset kommunikaatiostrategiat ja oppijoille osoitettu puhe (ns. foreigner talk), merkitysten neuvottelu sekä kulttuurisidonnaiset viestintätyylit ja niistä johtuvat ongelmat.

Maija Kalinin väitöskirjassa pureudutaan ymmärtämisiongelmiin käsittelyyn ja ratkaisuprosesseihin vuorovaikutustilanteissa. Tutkimusaineisto koostuu Ruotsissa nauhoitetuista maahanmuuttajaoppijan ja syntyperäisen ruotsinpuhujan keskusteluista. Tarkastelun kohteena ovat erityisesti ns. korjausjaksot, toisinsanoen jaksot, joissa puhujat käyttäytymisellään osoittavat, että eivät ymmärrä edellisen puhujan puheenvuoroa tai että tulkitsevat edellisellä puhujalla olevan ymmärtämisvaikeuksia. Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on selvittää miten ymmärtämisvaikeuksia käsitellään ja miten niitä pyritään ratkaisemaan keskusteluissa, joissa osanottajilla on erilainen kulttuuritausta ja toinen osapuoli on kielenoppija.

Tutkimuksen peruslähtökohdat ovat etnometodologisessa keskusteluanalyysissä ja vuorovaikutuksen tutkimuksessa. Toisena tavoitteena onkin tutkia, miten keskusteluanalyysin keinoin saadaan uutta tietoa oppijan kielestä. Lähestymistapa noudattaa keskustelututkimuksen peruseriaatteita: keskustelun rakentumista tarkastellaan yksityiskohtaisesti vuorovaikutuksen "mikrotasolla" kiinnittäen huomiota osapuolten tuotoksiin ja niiden ilmentämiin tulkintoihin sen sijaan että tarkasteltaisiin yksittäisiä puheenvuoroja tai tiettyjä kielenkäytön piirteitä. Keskustelututkimuksen perinteen mukaisesti analyysi ei myöskään perustu ennalta asetettuun malliin tai kiinteisiin kategorioihin, vaan siinä pyritään tekemään havaintoja keskustelutoiminnasta osanottajien omasta näkökulmasta sivuuttamatta mitään vuorovaikutuksen piirrettä merkityksettömänä. Kalinin mukaan puhtaasti keskusteluanalyttinen lähestymistapa ei kuitenkaan ole mielekäs oppijan ja syntyperäisen puhujan keskustelun kuvauksessa. Keskustelut ovat luonteeltaan epäsymmetrisiä ja niiden rakenteessa heijastuvat osanottajien taustan ja kielitaidon erilaisuus. Tämän vuoksi analyysissä on vaikutteita myös sosiologisesta ja sosiolingvivistisestä vuorovaikutuksen tutkimuksesta.

Tutkimuksessa havaittiin, että korjausjaksot muodostivat kolme ryhmää sen mukaan, miten korjausaloitus suoritetaan. Yhtenä ryhmänä olivat jaksot, joissa korjaukseen johtava vastaanottajan reaktio puuttuu. Näissä tapauksissa korjausjaksot olivat usein pitkiä ja hapuilevia, koska osanottajilla ei ollut yhteistä tietoa siitä, missä ongelma on. Toisen ryhmän muodostivat tapaukset, joissa korjausaloitukset olivat monimerkityksisiä ja epäselviä, joissa vastaanottajan reaktiona oli minimipalaute tai

yksilöimätön korjauspyyntö (esim. *va 'mitä', va sa du 'mitä sanoit' tai förstår inte 'en ymmärrä'*). Kolmanteen ryhmään sisältyi yksiselitteisiä korjauspyyntöjä, joissa täsmällisesti osoitetaan ongelman sijainti (esim. *ja föstår inte de sista 'en ymmärrä viimeistä' tai va e detta på finska 'mitä tämä on suomeksi'*). Näissä tapauksissa neuvottelu sujui yleensä nopeasti, koska osanottajat olivat tietoisia ongelman luonteesta.

Korjausjaksojen tarkastelu osoitti myös, että ymmärtämisprosessia ja siihen liittyvää neuvottelua ei voi erottaa keskustelutilanteesta ja sen ominaispiirteistä. Epäsymmetrisissä keskusteluissa ymmärtämisestä voi muodostua keskeinen ongelma, joka vaikuttaa viestintäyhteyden muodostumiseen, keskustelun rakentumiseen ja puhujien välisiin suhteisiin. Jos keskeinen keskustelun tavoite - keskinäinen ymmärtäminen - vaikeutuu, tilanteesta muodostuu helposti kasvoja uhkaava: osanottajien mahdollisuudet tuntea itsensä sosiaalisesti hyväksytyiksi ja kyky toimia tilanteessa yhteistyössä vaarantuvat. Kalin löytääkin analyysissään yhteyksiä ymmärtämisvaikeuksien neuvottelun ja sosiaalisten suhteiden ylläpitoon tähtäävän kielenkäytön, ns. kasvojen suojelun, väliltä. Keskustelijat käyttävät usein korjauksissaan keinoja, jotka vähentävät kasvovuhkaa. Ymmärtämisongelmien neuvottelun keinot ovat usein epäsuoria tai monimerkityksisiä, ja joissakin tapauksissa keskustelijat saattavat kokonaan välttää eksplisiittisiä korjauksia, mahdollisesti niihin liittyvän sosiaalisen riskin vuoksi.

Oppijakeskustelun ja kulttuurienvälisen vuorovaikutuksen tutkimuksen näkökulmasta Maija Kalinin työ valaisee kiinnostavalla tavalla keskusteluanalyysin käyttökel-
poisuutta erityyppisten vuorovaikutustilanteiden tarkastelussa. Kuten tekijä toteaa, keskusteluanalyysi on tasavertaisten osallistujien äidinkielisiä keskusteluja varten kehitetty analyysilähestymistapa. Sen keskeisiin lähtökohtiin kuuluu oletus, että keskustelijoilla on yhteinen tausta ja yhteistä kulttuuritietoa (*membership knowledge*) sosiaalisen vuorovaikutuksen normeista ja käytettävissä olevista keinoista. Ihmisten välinen kanssakäyminen ja keskinäinen ymmärtäminen - samoin kuin keskustelujen analyysi ja kuvaaminen - taas on keskusteluntutkijoiden mukaan mahdollista juuri tämän yhteisen tiedon ansiosta. Analyysin tekijän on siis mahdollista tulkita ja kuvata vuorovaikutusprosessia, mikäli hänellä on käytettävissään samanlaista yhteistä kulttuuritietoa kuin keskustelun osanottajillakin. Koska nämä perusoletukset eivät toimi kulttuurienvälisessä viestinnässä, jossa sekä osanottajien että tutkijan taustaoletukset ovat usein hyvin erilaiset, ei puhtaasti keskusteluanalyyttinen lähestymistapa ole riittävä, eikä välttämättä edes mahdollinen.

Toisaalta keskusteluntutkimuksessa kehitetty käsitteistö ja analyysin tiukasti empiiriset periaatteet mahdollistavat sellaisen keskusteluaineistoon istuvan ja sitä kunnioittavan kuvaustavan, jota muut käytettävissä olevat mallit eivät kykene tavoittamaan. Näiden periaatteiden soveltaminen oppijavuorovaikutukseen tuo tärkeää lisätietoa siitä, miten kulttuurienvälinen, enemmän tai vähemmän epäsymmetrinen keskustelutilanne rakentuu ja miten erilaiset kielen piirteet muotoutuvat puhetilanteessa yhteisen toiminnan tuloksena. Keskusteluanalyyttisten tutkimusten ansiona voidaan pitää sitä, että oppijakeskustelun tutkimuksessa painopiste on siirtynyt yksittäisten kielen piirteiden tai viestintästrategioiden tunnistamisesta ja luokittelusta keskustelutilanteen ja vuorovaikutusprosessin tarkasteluun. Maija Kalinin väitöskirja vie osaltaan tätä tutkimusta eteenpäin.

Arja Piirainen-Marsh

SKY

Suomen kielitieteellinen yhdistys ry.

Morfologia-workshop

29. syyskuuta - 1. lokakuuta 1995
 Joensuun yliopiston Mekrijärven tutkimusasema
 Ilomantsi

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittaudun Joensuun yliopiston Mekrijärven tutkimusasemalla Ilomantsissa 29.9. -
 1.10.1995 järjestettävään *Morfologia-workshopiin*.

NIMI:**OSOITE:****PUHELINNUMERO JA
SÄHKÖPOSTIOSOITE:****ESITELMÄNI (20 - 40 min.) AIHE:**

Englanninkielinen tiivistelmä

 ohessa lähetetään tiistaihin 1.8. mennessä

Ilmoittautumislomake pyydetään palauttamaan **15. kesäkuuta 1995 mennessä**
 osoitteeseen:

Suomen kielitieteellinen yhdistys ry.
 Joensuun yliopisto
 Yleinen kielitiede
 PL 111
 80101 JOENSUU

Tai faxilla:

973 - 151 4211

Lisätietoja:

Pj. Jussi Niemi, p. 973 - 151 4306
 e-mail: niemi@joyl.joensuu.fi

Siht. Tapio Hokkanen, p. 973 - 151 4504
 e-mail: hokka@joyl.joensuu.fi

REGISTRATION FORM

Name: . . . . .
Title: . . . . .
Affiliation: . . . . .
Mailing address: . . . . .
. . . . .
. . . . .

Phone: . . . . .
Fax: . . . . .
E-mail: . . . . .

- I would like to participate in the workshop as a
[ ] full participant
[ ] student (please supply evidence of status)
[ ] I am a member of ESCA: Membership No: . . . . .
[ ] Please send information about ESCA
[ ] I will require vegetarian food.

I would like to present a poster with the title: . . . . .
. . . . .
. . . . .

I suggest the following topic for discussion: . . . . .
. . . . .

[ ] Payment by check to account No. 0013 9955 0210 0154349 19
and made payable to "ESCA" in PTE.
Banco Nacional Ultramarino, Av. Duque de Avila, 1000 Lisbon, Portugal
Agency: Arco do Cego

[ ] Payment by Credit card to ESCA
(in French Francs only: It will be taken care of by the ESCA secr.)
[ ] VISA [ ] MasterCard

Credit card No: . . . . .
Expiration date: . . . . .

Signature: Date: . . . . .

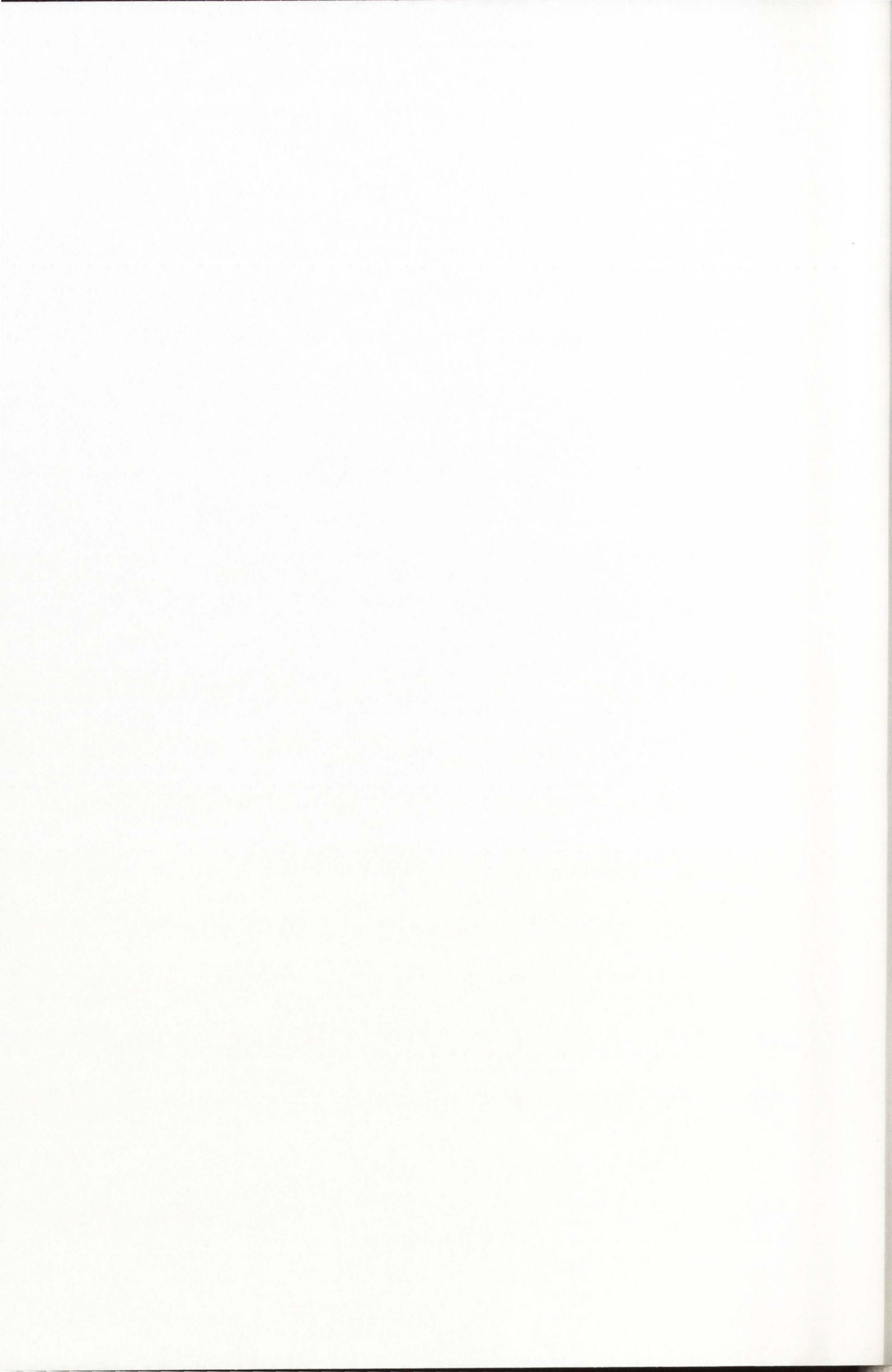
Please complete this form by ticking the appropriate boxes, and post or fax not later than Nov 15, 1995 to:

ESCA/NATO Workshop on Speech under Stress
INESC
R. Alves Redol 9,
1000 Lisbon, Portugal
Phone: (+351) 1 3100 268
Fax: (+351) 1 525843
E-mail: stress@speech.inesc.pt

Tilaan Kielikeskustelua-lehden
vuodeksi 1995 (100 mk/vuosikerta)

_____ kpl

Nimi: _____

_____

Osoite: _____

_____

_____

Jyväskylän yliopisto

Korkeakoulujen kielikeskus

PL 35

40351 JYVÄSKYLÄ

2

Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

ISSN 1236-1771
Jyväskylän yliopistopaino
1995